

Tudor Mohora:

„Vom analiza oportunitatea dărâmării Guvernului”

SALA
DE
LECTURA

pag. 7

Nr. 30 • 26 iulie - 1 august 1995 • 16 pagini - 500 lei

FLACĂRA

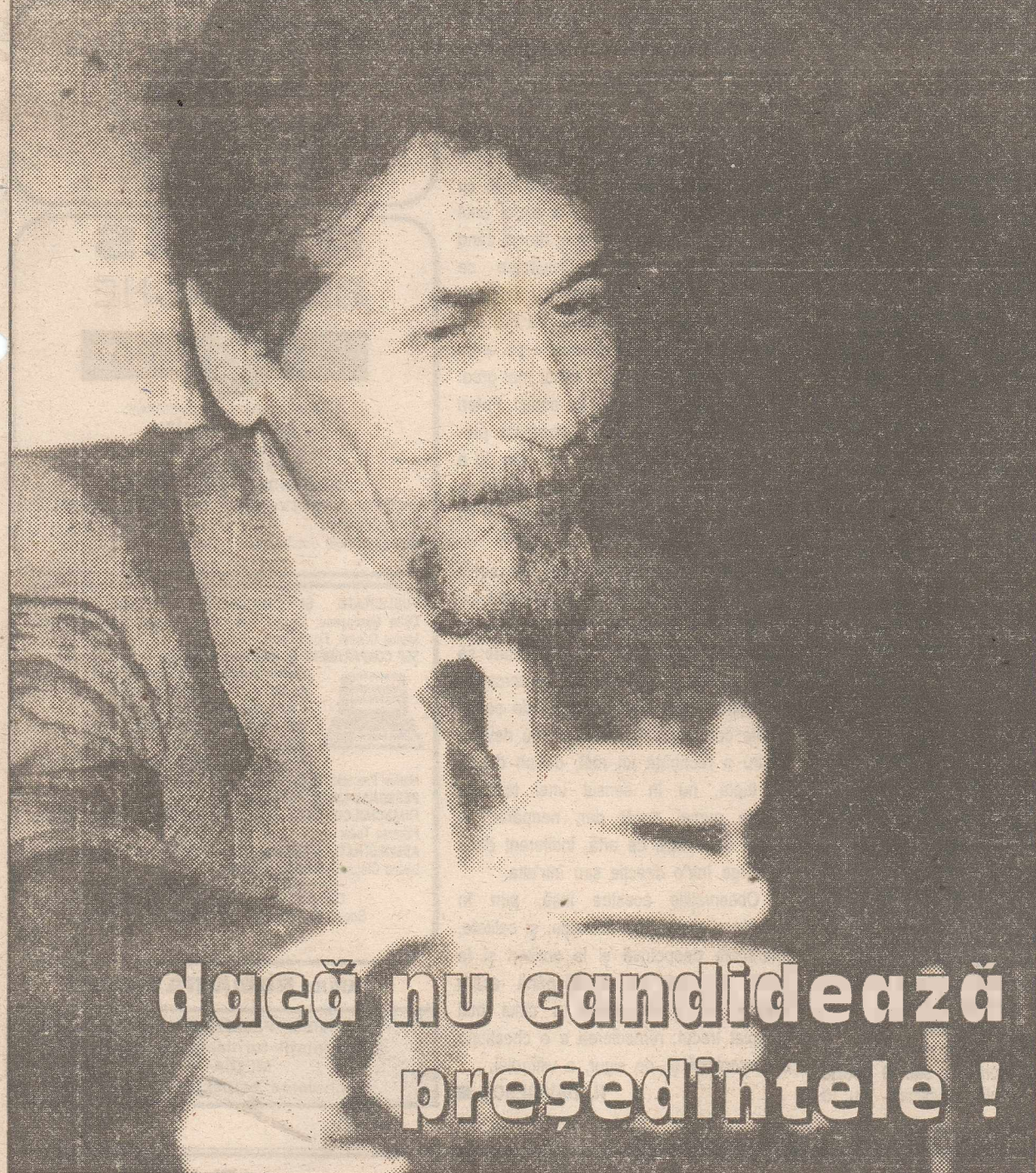
Fondată în 1911 de C.BANU

Editată de
S.C. Publicațiile FLACĂRA S.A.

Președinte - director general
GEORGE ARION

Redactor șef
Răzvan Dumitrescu

El va fi președinte...

dacă nu candidează președintele !

Reporter special:

COPȘA MICĂ - exercițiu de supraviețuire

Suntem în posesia documentelor care atestă că situația catastrofală a localității era cunoscută de autorități

pag. 8-9

Stare critică:

Filierele jafului de la S.C. URBIS S.A.

pag. 6

Dosar:

Totul despre gâlceava PDSR - PUNR - PSM - PRM

pag. 5

Un minoritar cu blană: FLUFFY

pag. 15

MASINA DE SONIS

oferă în continuare
premiul de un milion
de lei

Punte de aur

De-a lungul a opt decenii și jumătate de existență, revista „Flacăra” a fost o prezență de prestigiu în concertul marii prese românești. Intenționăm să reproducem din

când în când materiale apărute în revistă în decursul anilor, mai ales în perioada de început. O punte între prezent și trecut, între noi, cei de azi, și înaintași. Pe care, evident, o dorim punte de aur.

Între public și publicații

O revistă constituie pentru scriitorii noștri ca și pentru prietenii lor, mai mult sau mai puțin preocupati de soarta scrisului românesc, o durere și o iluzie permanentă; ideea unei reviste însă depășește totdeauna cadrul conținutului ei, și se avântă spre ocupări de copertă, de comandare a prețului tiparului și de localul redacției.

Felul cum apar astăzi la noi revistele, este înghețat simbolic. Toată această problemă se reduce de obicei, când a fost rezolvită chestia ei materială, la adunarea câtorva scriitori cari să aibă disponibil un stoc suficient de poezie sau de nuvelă, care va umple paginile viitoare ale revistei.

Conceptia aceasta despre o revistă este, bineînțeles, din cele mai stricătoare. Scrisul, privit sub forma accidentală a unei poezii sau a unei nuvele mai mult sau mai puțin reușite, echivalează cu o buimăcitoare degradare a artistului. Un scriitor, în definitiv, trebuie să fie, înainte de toate, o forță care are permanent ceva de spus, și care neconștient vibrează în contact cu viața dimprejur.

Reducerea lui la publicarea periodică a unei bucăți de artă însemnează destinația rostului la care e dator să aspire, și acceptarea unui rol de inferior factor al digestiilor grele, cu atribuția de a continua voluptatea prânzului cu aceea a odihnei de după masă.

Revistele cari ne trebuiesc astăzi, sunt revistele cari să porceadă din necesitatea câtorva scriitori de a spune oarecum același lucru, și de a afirma o normă, o directivă, de cugetare; ne trebuiesc reviste cari să răscolească simțul de orientare al cititorilor, și să le pună în față tendințe precise; temperamente adevărate, profunde manifestări de forță lăuntrică.

Literatura românească are de luptat cu influența unor literaturi cari au mers, în sensul atitudinii eroice, până la extreme necunoscute încă nouă. S-au surpat, sub influența scrisului, în jurul nostru, două imperii dela care am moștenit, odată cu teritoriile cele noi, și o direcție culturală bine definită, cu caractere oțelite, de citirea bunăoară a unui Gorki și Dostoievski sau a unui Petőffy sau Madách. A opune acestei culturi apariția sporadică a câtorva poezii, chiar bune fiecare în parte, în paginile unei reviste

care nu urmărește decât o apariție regulată și tihnită, echivalează cu un certificat de paupertate intelectuală, și nu e departe de atitudinea defensivă a unei minorități culturale care își apără, în fața unei puternice mișcări de cotopire, vorba poetului «sărăcia și nevoile și neamul.»

O revistă trebuie să stărnească împrejurul ei viață. Paginile acelea adunate laolaltă - în loc să se contrazică una pe alta, dacă nu formează un bloc indescutibil, apoi sunt sortite să piară de a doua zi în cea mai obositoare indiferență. E pedeapsa sortită oricărei acțiuni care deviază dela rostul ei firesc. Moartea prin inaniție.

Valoarea unei publicații se măsoară, în afară, firește, de calitatea ei intrinsecă, nu prin bunăvoința placidă cu care e acceptată pe masa cititorului indiferent, ci prin mișcările de simpatie și de antipatie, indiferent, manifestate cu violență într-o cât mai largă pătură de cititori.

În cazul nostru ostilitatea e tot atât de prețioasă cât și o caldă îmbrățișare; ea dovedește că apariția cu pricina a deranjat multe din unele tradiții ale lașității intelectuale, și că a determinat astfel o sguduire menită să facă noi asociații și disasociații de idei în creierile adormite sub praful formulelor curente de înțelegere.

Sfărâmarea idolilor sau, pe cale de reacțiune, strângerea rândurilor credincioșilor, e exercițiul cel mai nobil al preocupărilor intelectuale. Revista trebuie să contribuie astfel la sporirea sensibilității dimprejur. Massele au o sensibilitate specifică, în firele căreia sunt totdeauna bucuroase să adoarnă, dar pentru care luptă hotărât, atunci când, în punctele ei de reper, simt o amenințare dinafară. Literatura, în chip permanent, a jucat acest rol de răscolitor al sensibilității maselor, și poate că acesta a fost cel mai nobil efect al ei. Ea a împiedicat, prin aceasta, pierderea puterii creatoare a unei societăți, i-a păstrat mobilitatea sufletească necesară adaptării succesive la noile condiții de viață și a perpetuat iluzia unei tinereți veșnice. A trebuit însă, pentru aceasta, ca arta să determine în public curente largi de opinii contrarii, și să se prezinte neconștient, direct sau indirect în chip de luptător. A trebuit ca un artist să fie iubit sau hilit, deopotrivă, pentru ca să poată exista ca o forță vie în mijlocul contemporanilor săi. O poezie însă, sau o nuvelă, publicate cu o

amorțală în paginile unei reviste care și-a propus drept ideal numai o dulce apariție regulată, nu vor avea decât un rost contrariu; apariția lor monotonă, ca o melodie cu care, prin Orient se adorm șerpilor, va lăsa doar iluzia utilă a unei literaturi, dar nu va putea să-și suscite viața prin aceasta.

Preferăm neantul măturisit în locul unui manechin. Istovirea puterilor creatoare într-o generație care și așa a făcut îndeajuns, nu constituie nici un prilej de milă și nici o primejdie; cel mult poate face subiectul unei bune analize și a unor fecunde constatări critice. A urmă însă cu menținerea în chip artificial a iluziei unui regim de eflorescență literară, atunci când sterilitatea cea mai împăciuitoare se întinde în voie, echivalează cu fericirea morfinomanului, pentru public. Va trăi sub o istovitoare dar inutilă încordare pe urma căreia prăbușirea nu va fi decât mai grea.

Nu e cazul generației de astăzi. Puteri vii și foarte felurite există disperate pretutindeni, și altele noi sunt pe cale de a se manifesta. Totul se reduce la crearea în public a condițiilor de orientare, și în rândurile scriitorilor a principiilor de selecționare afective. Revistele au acest rol. E necesar însă pentru îndeplinirea lui, ca mai întâi iscoditorii lor, având ceva de spus ca o necesitate și ca o fatalitate să poată deveni punctul central al cercurilor concentrice dela suprafața apei de sensibilitate contemporană. Scriitorii au nevoie, pentru a recăpăta un rost, de un drapel de luptă, nu în sensul unei tendințe sociale numai decât dar, neapărat, în sensul unui ideal de artă, indiferent dacă el merge într-o direcție sau într'ală.

Observațiile acestea însă, pun în discuție o chestie de educație, și calitate, referitoare deopotrivă și la scriitori și la public. Ceeace am spus până acum trăiește ca o experiență a celui mai apropiat trecut; remediarea e o chestiune a prezentului și, de sigur, a viitorului.

N. DAVIDESCU ■

ANUL VII - No. 21

ANUL VII - No. 21

FLACĂRA

LITERARĂ • ARTISTICĂ • SOCIALĂ
INTEMEIATĂ DE CONSTANTIN BANU IN ANUL 1911

DACTIA SI
MINISTRATIA
CURESTI
CAMPINEANU, 40
Telefon Nr. 16.38

26 MAIU 1922

A P A R E V I N E R E A

ABONAMENTUL
PE UN AN IN TARA LEI 150
IN STRAINATATE LEI 300
UN NUMAR 3 LEI

PUBLICATIILE Flacăra

Societate comercială înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J. 40/5888/1991 din 04.07.1991

Consiliul de Administrație:

Președinte - director general:

GEORGE ARION

Membru: Manuela Arion, Ion D. Goia,

Alexandru Pășărin, Mihai Săndoiu

Director economic: SILVIU ILIE

Director juridic - personal: CORNELIU OLTEANU

Director publicitate și suplimente speciale:

MIHAI SĂNDOIU

Director difuzare: MANUELA VASILIU

Secretariat: Mihaela Caroline Mușat 222.33.31; 222.33.44; (2002)

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presii Libere nr. 1, cod 71341.

Telefoane: 223.15.10; 223.15.20; 223.15.30; 223.15.40; 223.15.12,

223.15.37, 223.15.44, cu interloarele din paranteze

Fax: 222.82.89

Cont lei - 40.72.30.110.496 BCR, sector 1, București

Cont valută - 47.21.6.16.0431.0 BCR, sector 1, București

Flacăra

Redactor șef: RĂZVAN DUMITRESCU

Secretar general de redacție:

ADRIAN PETRESCU

Telefon: (2559)

- POLITICĂ (2560) - Marian Ghițeanu, Roxana Stancu
- EXTERNE (2560) - Ion D. Goia, Ștefan Nicolae
- SOCIAL (2600) - Alexandru Arion, Dan Gheorghe, Brîndușa Nicolae, Constantin Severin, Toma Roman Jr., Lucia Ștefanovici
- SPORT (1453) - Pompiliu L. Dumitrescu
- FOTOREPORTERI (2528) - Petre Cojocariu, Elena Ghera, Florin Ionijă
- CORRESPONDENȚI ÎN ȚARĂ: Pașcu Balaci, Ion Ceacărui
- CORRESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE: Alexandru Graur (Italia), Mihai Rusu (Germania), Emanuel Tănăsescu (SUA)
- SECRETARIAT DE REDACȚIE (1453) - Crina Gorgoi
- CORECTURĂ (1453) - Maria Antonescu, Angela Ștefănescu

Flacăra BIS

magazin

Redactor șef: LIVIU TIMBUS

REBUS REBUSACHE

maxi SKANDY

Director publicații de divertisment:

ALEXANDRU PĂȘĂRIN

Redactori șefi adjuncți:

MIHAI ZGUBEA ("Rebus")

CONSTANTIN GRIGORE ("Rebusache")

Aurel Ștefan Alexandrescu, Gheorghe Brașoveanu, Simona Pășărin,

Simona Simzianu

Telefoane: (2036) director, (1457) redacție

PUBLICITATE ȘI SUPLIMENTE SPECIALE 222.68.05:
Călin Mărcușanu, Dragoș Bălă, Dan Ciuciu, Adriana Dobrescu,
Marius Onofrei, Florin Petria

ȘEF COMPARTIMENT COMPUTERE: (2128) Cristina Chiulescu

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ 222.67.38:

Mihaela Anghel, Maria Călin, Mirela Folea, Eugen

Mațotă, Cezar Munteanu, Doru Vințilă

DIFUZARE 222.66.28: Robert Anton, Gabriel

Bumb, Cora Ciocanu, Marian Frunzeanu,

Doru Iancu, Valerică Leon, Neculai Luchian,

Marius Procopie, Nicolae Șerban, Mihai Șoldănescu

PERSONAL (2128): Adrian Boicescu

FINANCIAR-CONTABIL (2128): Viorica Tudor, Gabriela Ionescu,

Florența Tudor

ADMINISTRATIV (2128): Dan Mircea Popa, Marian Băicoianu; (2600):

Liliana Crețu, Mariana Săndulescu

Cititorii din străinătate se pot abona prin
Societatea Comercială "Publicațiile Flacăra" S.A.

TIPARUL: ROMÂNIA LIBERĂ

Revista FLACĂRA utilizează
informații furnizate de agenția
MEDIAFAX
Închiderea ediției: joi, ora 20⁰⁰

Viata sub un presedinte de regat

George Anion

No comment!

Uneori, la televizor, la Euronews sunt prezentate întâmplări de pe planeta noastră însoțite de mențiunea „No comment”. Asta vrea să zică o poziție imparțială a celui care ne arată respectivele scene; obiectivitate deplină din partea postului de televiziune, a reporterului, a operatorului. E un semn al dorinței de a lăsa fiecăruia libertatea de a judeca, de a interpreta ceea ce vede fără amestecul, adeseori enervant, al cuiva cunoscător, chipurile, în lună și în stele, a toate câte ni se întâmplă. E o respingere benefică a vorbelor goale în marginea faptelor evidente, a disecării lor cu trufie de pe pozițiile omniscientului agasant.

Și care sunt, de obicei, acele evenimente pentru care cuvintele sunt socotite superflue? Când anume cineva hotărăște că e destul ca o cameră de televiziune să la imagine și să ni le înfățișeze fără nici un comentariu al lor?

De cele mai multe ori, sub pavăza lui No comment vedem refugiați alungați de foamea care face ravagii într-un ținut; ni se fac cunoscuți mil de oameni care rătăcesc din pricina poluării abătute asupra unui teritoriu considerat odinioară un paradis terestru; sau, camerele de luat vederi înregistrează coșmarul celor aflați în zone de conflict, pe pământurile însângerate de războaie; altă dată, luăm aminte la tratamente inumane aplicate prizonierilor de adversarii victorioși; uneori, suntem invitați să realizăm ce ravagii fac bolile într-o lume în care n-au pătruns nici măcar zorii civilizației; sau asistăm, cu ochii măriți de spalmă, la bestialitățile comise prin închisori; sau devenim martori la încăierările rasiale, etnice, din unele orașe. Iar eroii sunt tineri și vârstnici, bărbați, femei, copii. Bărbații păstrează o anume distanță față de ceea ce li se întâmplă

- dacă sunt victime - și râd tâmp dacă sunt în postură de călăi; femeile plâng, își smulg părul sau își duc doar mâna la gură privind în gol; iar copiii au în ochi o neînțelegere cumplită a ceea ce se petrece în jurul lor, ca și cum ar fi fost convocați la o existență care li s-a promis într-un anume fel și ea se adevărește a fi de o hidoșenie fără margini. Copiii. Cel mai mare prozator al tuturor timpurilor a scris despre ce ar trebui să însemne pentru omenire o lacrimă a unui copil. Iar noi, în vreme ce stăm la taclale cu prietenii, sau pregătim bucatele, îi zărim pe cei mai mici cetățeni ai planetei cum cerșesc o coajă de pâine îmbrăcați în zdrențe, cum își caută disperat părinții sub dărâmurile unei case spulberate de tirul mortierelor și de-abia dacă ne înduioșăm o secundă. Fiindcă - nu-l așa? - No comment. Burți supte de foame. Brațe întinzând vase după un firicel de apă. Trupuri schilodite de explozia bombelor. Ființe alungate din casele lor în căutarea unui adăpost. Membre răsucite de lipsa unor medicamente. No comment - exact când ar trebui ca toți cei care mai cred în om și într-un rost al condiției umane să-și spună răspicat părerea și să și-o impună. No comment pentru a nu deranja pe nimeni: politicieni, oameni de afaceri, - pentru a nu smulge pe nimeni din culcușul confortabil în care e instalat și de unde nenorocirile altora sunt estompate, par de-a dreptul neverosimile; pentru ca nimeni să nu-și asume vreo vină și să n-aibă nici o remușcare. Liniște. No comment.

Să ne aducem aminte...

22.12.89 FSN se constituie ca „uniune a tuturor forțelor democratice”. Ulterior va candida în alegeri - evident, împotriva forțelor nedemocratice...

10.01.90 Silviu Brucan declară: „Numărul morților în timpul Revoluției nu depășește 10.000”.

12.01.90 Silviu Brucan: „Frontul nu este partid politic și nu va fi niciodată”.

13.01.90 Gheorghe Robu, procuror general: „Se află sub stare de arest câteva sute de teroriști”.

16.01.90 Silviu Brucan: „Duminică, 24 decembrie, la Televiziune, flăcările au cuprins etaje întregi”.

30.01.90 Gen. Jean Moldoveanu: „Vă spun cu toată răspunderea că sediile partidelor n-au fost atacate pe 29 ianuarie”.

06.02.90 Silviu Brucan se retrage din CFSN intrucât „situația s-a stabilizat”.

27.02.90 Ion Iliescu: „Noi, și în 29 ianuarie și în 19 februarie, am căutat să-i descurajăm pe cei care vroiau să vină în București”. „Majoritatea partidelor au o poziție prea slabă pentru ca unul din ele să poată prelua puterea. Nici chiar FSN”. „În ce mă privește, vreau să cred că nu sunt un om ranchiunos”.

13.06.90 Printr-un comunicat televizat, Ion Iliescu cheamă „toate forțele fidele democrației” să apere obiectivele de stat atacate. Deci n-a chemat minerii, ci pe toată lumea.

14.06.90 În discursul de întâmpinare a minerilor, Ion Iliescu afirmă că pe străzi au fost văzuți legionari în uniformă.

15.06.90 Despărțirea de mineri: „S-a procedat într-o manieră foarte civilizată (...) Așa-ziși greviști au fost luați cu mașini ale salvării și internați în spitale. Ceilalți au fost invitați, bineînțeles fără să se apeleze la violență dură (...). Cu ajutorul dv. au fost descoperite în subsolul clădirii PNȚ-ului: depozit de sticle incendiare, de droguri și armament (...). Deci vă mulțumesc pentru tot ce ați făcut în aceste zile (...). Sper să nu mai fie nevoie să apelăm la dumneavoastră”.

1990, din platforma-program a FSN: „În agricultură se va pune la dispoziția producătorilor, la prețuri accesibile, o gamă largă și diversificată de mașini și unelte ● FSN se pronunță pentru evitarea formării de deosebiri excesive în acumularea de averi de către diferite categorii sociale ● Programul social vizează, între altele: asigurarea unui număr sporit de locuințe, asigurarea - pentru fiecare cetățean de vârstă activă - a unui loc de muncă, în conformitate cu nivelul de pregătire profesională, cu aptitudinile și aspirațiile sale profesionale”. (T.C.Z.)

În cele ce urmează prezentăm câteva date interesante referitoare la școlarizarea în limbile minorităților naționale. Precizăm că este vorba de perioada 1994-1995.

● Din totalul de 28.566

unități din învățământul preuniversitar, 2814 au avut secții cu predare în limbile minorităților naționale. Ceea ce reprezintă un procent de 9,9%. ● Învățământul preșcolar a beneficiat de un total de 12.665 unități, fiind cuprinși în acest tip de activitate un număr de 715.514 copii. 1338 unități (reprezentând 10,6%) au fost destinate învățământului în limba maternă, în acest proces fiind cuprinși 56.316 copii (7,9% din totalul pe țară). ● Învățământul primar a beneficiat de un total de 6162 unități în care au fost școlarizați 1.335.973 elevi. 594 unități și secții au asigurat desfășurarea acestui proces în limbile minorităților naționale. Cursurile au fost frecventate de 73.434 elevi, reprezentând 5,5% din totalul pe țară. ● Din cele 7154 unități alocate învățământului gimnazial, 675 (9,4% din total) au fost cu predare în limbile minorităților. ● Învățământul liceal a beneficiat de un total de 1276 unități și a școlarizat 757.673 elevi. 151 de unități și secții au fost destinate învățământului în limbile minorităților naționale, cursurile fiind frecventate de 33.306 elevi, reprezentând 4,4% din totalul pe țară.

Exemple concrete, pe categorii de minorități

● Din cele 700 unități de învățământ preșcolar alocate minorităților, 659 au aparținut celei maghiare.

● Din totalul de 293 unități de învățământ primar (clasele I-IV), alocate minorităților, 272 au aparținut celei maghiare.

● Din totalul de 281 unități de învățământ gimnazial (clasele V-VIII), alocate minorităților, 272 au aparținut celei maghiare.

● În învățământul liceal, minoritățile au beneficiat de 51 de unități, dintre care 42 au fost cu predare în limba maghiară, 6 în limba germană și câte una pentru minoritățile sârbă, slovacă și turcă.

Redacția noastră nu a intrat încă în posesia cifrelor de școlarizare din învățământul superior. (R.D.)

Mileniul trei fără un sfert

Cardiopatie și nebulie

Relaxând Estul și dându-i de gândit asupra propriilor sale probleme, Apusul și-a asumat riscul unor umilinte în lanț. O dată cu decongelarea Răsăritului și a experimentării unui tip foarte vicelan de libertate în această zonă, au apărut pe piața politică vectori noi, vectori paradoxali. Fosta Iugoslavie este doar unul și, desigur, cel mai exploziv exemplu: o țară prosperă în raport cu alte „entități socialiste”, o țară deschisă, ventilată turistic masiv și având o anumită rutină europeană nu a găsit altceva mai bun de făcut după 1989 decât să se descompună violent în factori primi și să-și dea foc cu o asiduitate care continuă să înmărmurească restul lumii. Reacția Occidentului a fost promptă și cât se poate de mediocră: a intervenit cu sfaturi, cu oferte de negociere și, într-un târziu, cu mijloace pedagogice de arbitraj. Ani de zile puterile apusene semnificative au dansat în zonă un menuet diplomatic desuet și hazardat: succesiunea interminabilă de duete, triplete și cvartete de ambasadori nu a făcut altceva decât să lase realitatea de pe teren în voia ei. Și această „voie”, puternic intoxicată de tot felul de forțe obscure, s-a dovedit paranoică, halucinantă, ireversibil construită pentru a strica toate jocurile regionale până atunci articulate cu o rigoare rece. Occidentul s-a dovedit, de la o lună la alta, incompetent să arbitreze un meci de o asemenea intensitate. Sclerozat într-o birocrație fără seamăn, supus unor reflexe strict păguboase, paralizat de o prudență mereu excesivă, Apusul s-a trezit că dirijează parada legat la ochi și cu mâinile la spate. Criza iugoslavă, „monitorizată” de cele mai ... competente forțe mondiale, a evoluat sălbatic, s-a aprofundat și s-a extins cu o rară ferocitate și a ajuns la stadiul în care nu mai poate fi tranșată decât în termenii incredibili ai punerii pe tapet a celui de al treilea război mondial. Ceea ce s-a evitat cu un succes incontestabil în timpul războiului rece și al confruntării ireconciliabile dintre Est și Vest nu s-a mai putut evita în plină destindere strategică și a funcționării parteneriatului ruso-american. ONU, NATO, OSCE pe de-o parte, și puterile europene majore, inclusiv Rusia, pe de altă parte, nu au reușit să asambleze un plan cât de cât coerent. Falimentul proiectelor de pace în fosta Iugoslavie este un faliment mondial de proporții nebănuite. Am ajuns în punctul critic, de o amarnică elocvență, în care se probează că o întreagă comunitate internațională este evident impotentă din punct de vedere politic, diplomatic, militar și, până la urmă, moral în încercarea de soluționare rațională a unui factor de dezagregare regională și, poate, mondială.

Întrucât Bosnia nu este Ruanda, iar războiul balcanic nu intră în portretul robot al unui conflict de tip „Malvine”, este cert că asistăm la experimentarea unui sistem de risc nou, de mari proporții cu efecte ce se pot propaga pe arii extinse.

Printr-o ciudată coincidență, escaladarea nebuniei din Bosnia și epurarea etnică galopantă de acolo s-au instalat în prim-planul atenției generale o dată cu disconfortul cardiac al președintelui Rusiei. Practica politică din ultima vreme atestă că, ori de câte ori apare în zonă un element nevralgic, Elfin face o gravă gripă, un șoc hipertensiv, este supus unei operații etc. etc. Or, perfectă integritate a numărului unui rus este inseparabilă de abordarea problemei iugoslave. Cu un președinte rus demontat, chestiunea iugoslavă devine imponderabilă, plutește liber într-o atmosferă confuză, scapă controlului normal. Interesant, nu?!...

RADU BUDEANU ■

Puls

Petrică și lupul

Mulți analiști se grăbesc să toarne tone de plumb topit peste capetele politicianilor europeni care au îndrăznit să ne apostrofeze atât de aspru. Dar ochii acestor comentatori par a se fi oprit numai pe unul din motivele care au generat această decizie a Parlamentului de la Strasbourg: învățământul din România care, în opinia celor care au votat mult comentata Rezoluție, știrbește grav drepturile minorităților. Documentul conține însă și alte constatări. Există referiri cât se poate de clare la „concepția eronată a organelor române de poliție și securitate cu privire la modul în care acestea înțeleg să-și facă datoria”. Vă propun, stimați cititori, o retrospectivă a relației dintre autoritățile române și Consiliul Europei. Cu alte cuvinte, să vedem dacă această din urmă remarcă este chiar lipsită de teme.

Ce ar putea să mai spună un observator european care cunoaște în detaliu cazul primarului sectorului 3, Constantin Tuțunaru? Arestat în mod abuziv, este apoi pus în libertate și se vorbește chiar de scoaterea sa de sub urmărire penală din lipsă de probe. Păi, dacă unui reprezentant al autorității locale alege i se întâmplă așa ceva, darămite unui cetățean de rând, de care n-a auzit nimeni? Credeți că această întrebare nu și-a pus-o nimeni la Consiliul Europei? În țările civilizate, o asemenea „greșală” este de neconceput. Și dacă totuși ea s-ar produce, despăgubirile și daunele morale ar poposi pe adresa celui lezat până la adânci bătrâneți.

Flacăra a relatat pe larg despre vizitele raportorilor König și Jansson în România. Știți ce spunea reprezentantul austriac într-o ședință a Grupului Creștin Democrat de la Consiliul Europei (n. r. - dinspre același grup a sosit și Rezoluția cu pricina)? „Una spune executivul, iar când te uiți la fapte, lucrurile merg într-o cu totul altă direcție”. Această constatare a lunii mai 1994 nu este deloc o afirmație gratu-

ită. Am asistat la conferința de presă pe care cei doi raportori au susținut-o la București. Nu puteau înțelege nici în rușul capului cum vine chestia asta cu libertatea presei când tocmai atunci Codul penal aflat în dezbatere pregătea surprize neplăcute jurnaliștilor. Nu puteau înțelege cum garantează și respectă statul român dreptul la proprietate atât timp cât Legea caselor naționalizate consfințește furtul din urmă cu 50 de ani. Cei doi raportori au avertizat serios că asemenea măsuri nu pot rămâne fără repercusiuni. Sigur, unii vor putea replica: bine, domnule, dar Legea caselor naționalizate a fost respinsă de Curtea Constituțională. A fost respinsă, dar după ce Consiliul Europei a votat Rezoluția cu pricina. (Sunt tare curios ce se întâmplă dacă parlamentarii de la Strasbourg nu decideau astfel!)

După ce timp de doi ani vezi că în chestiuni esențiale una spune guvernul și alta face, mai poți să crezi în argumentele autorităților din România? Ne aflăm acum în delicata situație a personajului principal din fabula Petrică și lupul: avem dreptate în ceea ce privește Legea învățământului, dar nimeni nu ne mai crede. Am căutat prea mult aria păcălelii. Am fost primiți pe promisiuni în Consiliul Europei. Pe promisiuni am luat bani de la FMI. Pe promisiuni încercăm să intrăm în Uniunea Europeană. Dar faptele? Reflectați, domnilor guvernanți.

P.S. Continuă războiul dintre SPP și V.C. Tudor. Paznicii fideli ai președintelui îl acuză pe tribun că a fost informator al securității și că se sprijină „pe persoane compromise din fostul Departament al Securității Statului”. Dar, PDSR continuă să guverneze alături de PRM. Credeți că un om normal, de la noi sau de aiurea, mai poate înțelege ceva? Credeți că mai poate crede în argumentele actualei puteri?

RĂZVAN DUMITRESCU ■

Lecția spaniolă

Scandalurile de corupție și alegerile anticipate

Până la urmă inevitabilul s-a produs. După ce a încercat să minimizeze amploarea scandalurilor de corupție în care au fost implicați diverși membri ai guvernului său și după ce a negat cu tărie că ar avea cunoștință de activitatea „escadroanelor morții”, care au organizat vendete sângeroase în Franța împotriva unor adversari, premierul socialist spaniol Felipe Gonzalez va trebui până la urmă să convoace alegeri generale anticipate. Lovitura de grație i-a dat-o aliatul său la guvernare, partidul catalan condus de Jordi Pujol, care a retras sprijinul său actualului guvern. Drept urmare premierul va trebui să dizolve Parlamentul în luna decembrie și să anunțe noile alegeri generale în februarie sau martie. Iar această „concesie” a fost făcută numai din cauză că Spania asigură în actualul semestru președinția Uniunii Europene.

Dar cum de a ajuns Felipe Gonzalez, un om politic experimentat,

în această situație? Explicațiile sunt mai multe. În primul rând, Partidul Socialist suferă și el eroziunea care s-a produs în toate partidele europene de această coloratură în ultimii ani. Dar factorul determinant a fost de natură internă. De mai bine de un an, Spania - înțelegând prin aceasta instituțiile ei - este zguduită de seisme repetate ale unor dezvăluiri de corupție. Unul dintre foștii membri ai guvernului a fugit chiar din țară, fiind găsit în cele din urmă în Laos, unde se ascunsese pentru a scăpa de mâna justiției întrucât luase parte la evaziuni fiscale și alte operațiuni financiare dubioase în care fuseseră implicate și persoane din garda financiară.

Șeful guvernului a susținut că nu a cunoscut dedesubturile afacerii, după cum s-a spălat pe mâini și în altă afacere de sprijin financiar ilegal pentru propriul partid, afacere care avea implicații mult mai largi, ajungând până la Roma.

Un alt scandal recent a fost cel legat de descoperirea cadavrelor unor militanți ai organizației basce ETA care ar fi fost urmăriti în Franța de „escadroane ale morții” trimise de Ministerul de Interne spaniol. Eschivele repetate ale premierului au slăbit cota sa de credibilitate și au măcinat imaginea partidului care, potrivit ultimelor sondaje, ar avea cu 12 procente mai puțin decât Partidul Popular. În aceste condiții, Gonzalez a încercat să amâne cât mai mult data alegerilor. Însă, după cum spuneam, inevitabilul s-a produs. La fel ca și în Italia, sistemul democratic scoate până la urmă la suprafață cele mai dubioase cazuri de corupție. Numai în democrațiile tinere, cum este cea de la noi, unde însă împătimitii în rele au vechi stagii, căderea guvernului pe motive de corupție este de neimaginat. La noi există corupție, dar fără vinovați. Cazurile din presă sunt doar plevușca sau „indisciplinații”.

ȘTEFAN NICOLAE ■

„Gâlceava” PDSR-PUNR-PRM-PSM

□ Istoria completă a unui concubinaj păgubos

Alianța dintre partidul de guvernământ și partenerii săi politici din patruleterul roșu este din nou într-un moment dificil. Și nu pentru prima dată. Acești trei ani de „concubinaj” politic au fost caracterizați de momente tensionate, de penibile războaie ale declarațiilor, de multă incoerență și la fel de multă ineficiență. Totul poate părea normal dacă sursa acestor conflicte ar fi de natură politică. Nimic mai firesc ca partidele care formează coaliția majoritară să aibă neînțelegeri generate de deciziile care trebuie luate într-un moment sau altul, de strategia economică. Numai că nu este deloc așa. PDSR, PRM, PUNR și PSM se ceartă ca la ușa corului pentru funcții în aparatul de stat și în administrația publică locală. Se șantajează și se amenință reciproc. PUNR face în conferințe de presă afirmații de genul „cuvântul lui Adrian Năstase nu face nici cât o ceapă degerată”, iar Adrian Năstase califică declarațiile aceluiași drept „declarații aberante de figurant”. Și Adrian Năstase nu se simte deloc deranjat. PUNR amenință aproape săptămânal că nu mai susține guvernul sau că va declanșa procedura de destituire din funcție a lui Ion Iliescu. Și PDSR nu reacționează. Corneliu Vadim Tudor împroașcă cu noroi în revista „România Mare” tot ce ține de PDSR și de Ion Iliescu și nu se întâmplă nimic.

În rândurile care urmează vă prezentăm istoria prescurtată a relațiilor dintre PDSR și aliații săi politici. Astăzi, PUNR.

Fotografie de FLORIN IONITA

Cel care șantajează

1992

Funar: „Văcăroiu e o păpușă manevrată de FDSN”

■ 3 oct. - După Consiliul Național al PUNR de la Cluj, vicepreședintele Ioan Gavra declară: „Este exclusă orice alianță cu UDMR și PSM și doar în ultimă instanță ne vom alia cu PRM”.

■ 21 oct. - După consultările președintelui Iliescu cu delegațiile partidelor parlamentare, Gheorghe Funar declară: „Ne-am reafirmat intenția de a participa la guvernare”.

■ 30 oct. - Ioan Gavra declară: „PUNR nu va intra într-un guvern sprijinit doar de forțele de stânga, dar avem obligația morală să sprijinim soluția pe care o va propune FDSN”.

■ 4 nov. - Este desemnat prim-ministru Nicolae Văcăroiu. Gheorghe Funar declară: „Vor exista dificultăți în constituirea guvernului”.

■ 10 nov. - Consultări ale premierului cu liderii partidului. După întâlnire, Funar afirmă: „Di Văcăroiu este o persoană agreabilă, dar dânsul este independent de guvernare și de problemele reale ale țării. Premierul desemnat este o păpușă manevrată de FDSN”.

■ 13 nov. - În Parlament sunt prezentate componenta nominală a guvernului și programul de guvernare. Senatorul PUNR Teodor Ardelean declară: „Di Văcăroiu ne-a dovedit azi că nu are program, deci guvernul nu poate fi susținut”.

■ 19 nov. - Nicolae Văcăroiu obține investitura cabinetului cu 260 de voturi în Parlament. Printre voturi, și cele ale lui Ioan Gavra și Viorel Sălăgean. Gavra declară: „Am avut niște discuții cu Adrian Năstase din care am înțeles că se va ține totuși cont de sugestiile noastre, care fuseseră total ignorate. Soluția pe care noi am propus-o a fost ca în câteva luni să se facă remanieri guvernamentale parțiale, noi nefiind de acord cu persoanele din câteva ministere.”

Cel care se lasă șantajat

1993

Gavra: „Ori PUNR intră la guvernare, ori Văcăroiu pică”

■ martie - PUNR obține 9 posturi de subprefecți.

■ 27 mai - Valer Suian: „În cazul în care coaliția guvernamentală va vota proiectul de modificare a Legii 35 (privitoare la regimul investițiilor străine - n.n.) acest lucru va determina retragerea sprijinului

■ 28 ian. - Într-o scrisoare deschisă adresată președintelui Iliescu, Funar îi cere instituirea stării de urgență în Covasna, Harghita și Mureș. Ion Iliescu apreciază Declarația lui Funar drept „ultima lui prostie”.

■ 31 ian. - Oliviu Gherman declară că este de neconceput ca declarația unei persoane să rupă negocierile dintre două partide aflate în discuții.

■ 4 febr. - Adrian Năstase declară: „Atitudinea lui Funar poate duce la ruperea coaliției guvernamentale”.

■ 5 febr. - PUNR își menține poziția privind necesitatea scoaterii în afara legii a UDMR.

■ 7 febr. - Funar, într-un mesaj adresat președintelui Iliescu, îi aduce o serie de acuzații deosebit de grave. Președintele consideră drept „irațional” demersul lui Funar.

■ 7 febr. - Întâlnirea „patruleterului”. Cele patru formațiuni hotărăsc: „nu putem merge decât împreună”.

PUNR acordat guvernului.”

■ 1 iulie - Ioan Gavra: „Dacă la Conferința Națională a FDSN se întâmplă ceva, PUNR va retrage sprijinul acordat guvernului”.

■ 26 aug. - Gheorghe Funar dă publicității un comunicat în care acuză Consiliul pentru Minoritățile Naționale că prin propunerile sale urmărește declanșarea unui război civil. „În cazul în care guvernul va lua în discuție propunerea privind instituționalizarea inscripțiilor bilingve, indiferent de hotărârea adoptată, PUNR va introduce și va susține o moțiune de neîncredere în guvernul Văcăroiu și va iniția de urgență procedura prevăzută de art. 95 din Constituție pentru suspendarea din funcție a președintelui României. Guvernul ar trebui să țină seama de faptul că noi hotărâm existența și funcționarea lui”, a declarat Funar.

■ 15 sept. - Ioan Gavra: „Nu există decât două soluții, ori PUNR intră la guvernare, ori Văcăroiu pică. Cale de mijloc nu există”.

■ 21 oct. - Gheorghe Funar: „Nu vom mai accepta să fim duși de nas. Dacă nu vom fi acceptați ca parteneri la guvernare, la începutul săptămânii viitoare PUNR va depune o moțiune de neîncredere în actualul guvern”.

■ 22 dec. - Ioan Gavra: „Guvernul de coaliție trebuie să se formeze până la deschiderea viitoarei sesiuni parlamentare, altfel vom introduce o moțiune de cenzură împotriva guvernului Văcăroiu”.

1994

Gavra: „Să ne dea ministerele”

■ 22 ian. - Funar declară la Consiliul Național PUNR de la Cluj că „în urma convorbirilor cu PDSR, PUNR va intra în guvern până la 1 februarie”.

■ 1 febr. - ora 23,30 - Funar declară că PUNR se retrage de la masa negocierilor, deoarece PDSR a refuzat să semneze protocolul.

■ 1 febr. - ora 4 dimineața - PUNR anunță că își retrage sprijinul acordat cabinetului Văcăroiu.

■ 1 februarie - ora 8,30 - Oliviu Gherman discută cu Funar ca negocierile să continue. Funar acceptă un nou termen pentru negocieri - 1 martie. La schimb, Gherman acceptă protocolul adoptat de Consiliul Național PUNR la Cluj la 21 ianuarie. După întâlnirea Gherman-Funar, PUNR a negat conținutul comunicatului prin care anunța retragerea sprijinului parlamentar.

■ 1 febr. - A fost semnat Protocolul cu PDSR privind participarea PUNR la guvern.

■ 1 martie - Delegația Permanentă a PDSR a votat excluderea PUNR de la guvernare.

■ 6 martie - Rămânerea „pe furie”. Sunt schimbați miniștrii de la Justiție, Apărare, Interne și Transporturi.

■ 12 martie - Funar afirmă că PUNR poate merge până la retragerea sprijinului acordat guvernului și până la cererea suspendării președintelui Iliescu dacă factorii responsabili nu vor împiedica declararea autonomiei de către minoritatea maghiară la 28 martie, după informațiile sale.

■ 8 mai - PUNR dă o declarație în care anunță anularea protocolului convenit cu PDSR.

■ 28 iulie - O delegație condusă de Gavra se întâlnește cu Văcăroiu și îi cere ultimativ o remaniere până la 1 august.

■ 10 august - Ion Gavra: „Dacă până la 1 septembrie nu vom primi cele 4 ministere promise, PUNR va iniția o moțiune de cenzură împotriva guvernului”.

■ 8 noiembrie - PUNR declară că nu va semna protocolul cvadripartit.

1995

Adrian Năstase: „Nu se poate face politică cu acești copii neastâmpărați”

■ 17 ian. - În conferința de presă, Adrian Năstase declară: „Protocolul a fost deja negociat. El urmează să fie ratificat sau nu de conducerea PDSR, PSM și PUNR. Noi nu mai acceptăm modificări de fond. În plus, nu mai acceptăm nici condiționări din partea lui Funar sau a PUNR”.

■ 20 ian. - Are loc semnarea protocolu-

lui cvadripartit. Funar și-a exprimat regretul că Protocolul nu cuprinde și punctul susținut de PUNR prin care se cerea scoaterea în afara legii a UDMR.

■ 25 ian. - Delegația Permanentă a PDSR ia cunoștință de comunicatul prin care PUNR cere ultimativ scoaterea UDMR în afara legii. Adrian Năstase declară: „Dânsii poate n-au înțeles: noi le dăm un ultimatum să înțeleagă că acceptarea noastră de a-i primi la guvernare alături de noi presupune pentru dânsii asumarea unor responsabilități. Cu această modalitate de copii neastâmpărați, care vor să facă valuri, nu se poate face politică”.

■ 26 ian. - PUNR s-a adresat Guvernului pentru declanșarea procedurii de scoatere a UDMR în afara legii. PDSR califică PUNR drept „partid extremist” și îl acuză de „subminarea poziției României în lume”. Întâlnirea la nivel înalt programată pentru această zi a fost contramandată, orice contact fiind anulat până la 10 februarie.

■ 27 ian. - PUNR dă un comunicat prin care se delimitează de Declarația lui Funar prin care acesta cerea măsuri extrem de dure împotriva UDMR și a etnicilor maghiari.

■ 17 febr. - Biroul Executiv Central al PDSR a aprobat protocolul cvadripartit din 20 ianuarie. S-a concluzionat că PDSR trebuie să suporte consecințele unei astfel de alianțe, dar nu cu orice preț.

■ 17 martie - La ședința extraordinară a Consiliului Național al PUNR, în ropotele de aplauze ale asistentei, Ioan Gavra declară: „Cel mai mare dușman politic al PUNR este PDSR”.

■ 5 iulie - la conferința de presă, PUNR acuză că „PDSR practică un șantaj ordinar”.

■ 12 iulie - În cadrul runde de consultări cu partidele aliate, PDSR cere Biroului Permanent al PUNR să se desolidarizeze de „Apelul” transmis pe 11 iulie de Funar, document în care acesta îl acuză pe președintele Iliescu de faptul că „aparitia și menținerea unui partid antiromânesc pe scena politică internă se datorează politiciii prezidențiale”. În aceeași zi, între membrii Biroului Permanent al PUNR și Funar are loc un schimb de replici violente,

după care Funar afirmă că partidul său are încredere în PDSR și în Ion Iliescu.

■ 13 iulie - Președintele Ion Iliescu ia hotărârea ca de aici înainte să ignore „punctele de vedere personale ale lui Funar”.

Și după toate acestea, nu s-a întâmplat nimic. Deci, se poate face politică cu „acești copii neastâmpărați”

(va urma)

Pagină realizată de ROXANA STANCU și MARIAN GHIȚEANU

Ce se mai întâmplă la Credit Bank

Georgescu și Văcăroiu pun mâna pe Bancă

Acum câteva luni, în urma degringoladei produse de arestarea lui Marcel Ivan, ambele părți implicate inițial în scandal (tabăra pro-PD formată din susținătorii lui Marcel Ivan și cea pro-Mircea Coșea condusă de Steriu Popescu) au fost învinse. Într-o Adunare Generală a Acționarilor, cu care nu au fost de acord și la care nu a luat parte majoritatea acționarilor privați, au fost impuși ca președinte și vicepreședinte ai Consiliului de Administrație domnii Alexandru Babe și Ion Goga. Principalii susținători ai celor doi au fost societăți de stat acționare, la Credit Bank, precum S.N.C.F.R. și ROMCEREAL. După unele surse, artizanul acestei numiri este chiar ministrul

Începând din decembrie 1994, Credit Bank, pe atunci una dintre cele mai puternice bănci private din România, a suferit o serie întreagă de cataclisme despre care revista noastră a scris la timpul lor.

Fostul președinte al Credit Bank, Marcel Ivan, membru marcant al PD, este în continuare arestat și procesul său se tot lungeste. Alte personaje importante, precum milionarul israelian Peter Blum, par să fi ieșit definitiv din joc. La ora actuală, situația reală a Credit Bank se află într-o ceață densă pe care noi vom încerca să o limpezim puțin.

de finanțe Florin Georgescu. Alte voci spun chiar că domnul Babe ar fi fost uns președinte ca să conserve această funcție pentru Nicolae Văcăroiu, care ar fi trebuit să o preia dacă ar fi decăzut din funcția de prim-ministru. Un argument în favoarea acestei ipoteze este faptul că Alexandru Babe este un fost ministru de finanțe al regimului Ceaușescu, iar Ion Goga a fost, înaintea preluării funcției de la Credit Bank, unul dintre adjuncții lui Florin Georgescu. Ambele personaje sunt legate de structurile cabinetului Văcăroiu.

Pierderi planificate?

În momentul arestării lui Marcel Ivan, Credit Bank avea un profit de 6 miliarde de lei pe anul 1994. De când a venit la conducere domnul Alexandru

Babe a cam fost paralizată întreaga activitate bancară, nu s-au mai acordat credite, nu a mai existat campanie publicitară pentru încurajarea potențialilor depunători. Chiar mai mult, echipa Babe - Goga a făcut un împrumut cu dobândă maximă la Banca Națională a României, prin care Credit Bank a devenit practic total obedientă instituției conduse de domnul Mugur Isărescu. În mai puțin de jumătate de an, Credit Bank a ajuns la o contra-performanță demnă de remarcat: un deficit de 36 de miliarde de lei.

Războiul continuă

Vicepreședintele onorific al băncii, o persoană controversată, a reușit să adune în jurul său o bună parte a acționarilor nemulțumiți că banca se află în pragul dezastrului. Ei au conte-

stat legalitatea alegerii domnului Babe și chiar au obținut o hotărâre judecătorească ce anulează rezultatul alegerilor din Adunarea Generală a Acționarilor. Domnul Steriu Popescu a lăsat să se înțeleagă că are în spate un grup de afaceriști americani care, cu câteva milioane de dolari, ar relansa banca. A fost numit în Consiliul Provizoriu de Administrație, în fruntea căruia se află profesorul universitar Emil Cioflan. Situația rămâne însă în continuare incertă, deoarece Mugur Isărescu, simțind că e gata să piardă teren, nu vrea să recunoască în ruptul capului noua conducere provizorie a Credit Bank. De asemenea, despre domnul Alexandru Babe se spune că ar fi plecat din sediul băncii cu ștampila și cheia de la safe-ul cu acte contabile.

La S.C. URBIS S.A. se fură pe trei filiere

După cum vă anunțăm în numărul trecut al revistei FLACĂRA, continuăm să relatăm despre ceea ce s-a întâmplat cu S.C. URBIS S.A. în ultimii cinci ani, precum și despre situația la zi din interiorul acestei societăți.

Rețetele jafului

Pentru că din URBIS, ca din atâtea alte societăți, se fură, de multe ori în mod organizat, am stat de vorbă cu câțiva salariați. Aceștia ne-au oferit o serie de cazuri, chiar în amănunt, și unul dintre ei a încercat să sintetizeze filierele formate în URBIS: „O filieră sunt cei mărunți care fură pentru a trăi de pe o zi pe alta, o alta sunt tot din cei mai mărunți care fură pentru a se îmbogăți, iar cea de a treia filieră este formată din cei care fură «cu acte în regulă» și de care nu știi că fură.” Am primit și un exemplu de cum se poate fura în stil mare și cu acte în regulă: se face o discuție de protocol cu o firmă străină pentru a se stabili niște prețuri de vânzare a unor produse. În cele din urmă, din persoanele mandatate să poarte discuții, se duc doar unul sau doi oameni de încredere din import-export și directorul general. Preturile sunt clar în defavoarea firmei URBIS, dar banii se strâng în străinătate, pentru ca mai târziu să se întoarcă în țară pe altă filieră, cu altă destinație, gata „spălați”.

De pildă, în 1990-1991, italienii cumpărau foarte mult aluminiu. URBIS cumpăra aluminiu de calitate și îl revindea italienilor ca aluminiu secundar, evident la prețuri mai mici.

Dacă salariații mai vechi în URBIS trec cu vederea faptul că în mod uzual numeroase personalități își utilizează vilele sau autovehiculele cu produse URBIS date pe sprânceană, nu același lucru se întâmplă atunci când e vorba de secții întregi desființate.

În aceste condiții, salariații mai bine orientați sunt cei care fură și ei ce pot, mai peste gard, mai pe la poartă, iar cei corecți au devenit incoerci. De aceștia din urmă, S.C. URBIS S.A. a încercat să se descotorosească mai mult sau mai puțin motivat. Dar cazurile domnilor Adrian Toșcută și Iorgu Miron sunt cusute cu ață albă. Cei doi, prin atribuțiile de serviciu pe care se încăpățâneau să le îndeplinească, au

Hala de utilaje a secției de băi turnate din fontă a fost golită și subevaluată, urmând să intre în proprietatea firmei Coca-Cola, sfera și o parte din teren au fost vândute recent, sala de sport încropită mai de mult în URBIS a fost închiriată unei firme producătoare de ambalaje de carton din Râmnicu-Vâlcea, Serviciile Transporturi și Reparații Auto au fost desființate, gara-jul fabricii a fost ras de pe fața pământului, pe fosta linie de băi s-a construit hala de băi de acril pe care o patronează, grație capitalului majoritar, firma The Promoting Group. Lista poate continua, căci oricum S.C. URBIS S.A. este o zonă crepusculară și cosmopolită în egală măsură.

deranjat probabil traficul intens, și nu întotdeauna legal, specific unui punct vamal cum este cel al firmei Dijkstra. Amănunte și documente care probează cele scrise în acest episod le vom face publice în numărul următor.

Un domn corpolent care dă peste mâini

Redactorii care semnează acest articol au însoțit la URBIS o delegație a Federației Solidarității Sindicatelor Șoferilor din România. Conducerea F.S.S.S.R. nu voia decât să ia legătura cu membrii sindicatului șoferilor din URBIS (afiliat la F.S.S.S.R.) care își exprimaseră numeroase nemulțumiri cu privire la condițiile de lucru. Nici delegația sindicală, nici noi nu am fost lăsați să intrăm în incinta S.C. URBIS S.A. Un anume domn Câmpeanu, după câte se pare șef al pazei, a dat-o la întors: ba că toți șoferii sunt plecați în curse sau concedii, ba că toți directorii sunt plecați cine știe pe unde. Totuși, chiar prin fața noastră a trecut directorul Călinescu, unul dintre adjuncții domnului director general Mircea Surdulescu. Niște paznici foarte solizi ne-au supravegheat atent atât pe noi, cât și pe cei din staff-ul F.S.S.S.R. La un moment dat, un domn foarte corpolent, pe care am aflat că îl

cheamă Peteanu, a încercat să fie împăciuitor cu liderii șoferilor, la modul „Hai, mă băieți, lăsați-o bătă” etc.

La vederea reportofonului, insul cu pricina și-a ieșit din pepeni și a încercat să-mi smulgă „unealta gazetărească”. Intervenția sindicalistilor de la F.S.S.S.R. a salvat reportofonul și fața mea.

Lipsa de transparentă a conducerii S.C. URBIS S.A. este profund regretabilă. Ținem totuși să-l atenționăm pe domnul Mircea Surdulescu că obstrucționarea activității sindicale este pedepsită prin lege. Deja F.S.S.S.R. a remis presei un comunicat prin care anunță că va declanșa asupra S.C. URBIS S.A. măsuri de luptă sindicală.

Domnul Peteanu, gras și fără maniere, nu a vrut să se lase înregistrat pe reportofon. A încercat chiar să ni-l smulgă.

Pagină realizată de :
TOMA ROMAN jr. ■
LUCI ȘTEFANOVICI ■

Tudor Mohora (președintele Partidului Socialist):

„Vom analiza cu toată seriozitatea oportunitatea dărâmării Guvernului”

□ Noi am ridicat un steag

- Aveți ceva să vă reproșați din activitatea UASCR?

- Sigur, n-aș putea să spun că n-oi fi făcut și lucruri pe care să le regret astăzi. Nu vă ascund că, în discuțiile pe linie de „cadre” cu studenții de valoare care - foarte mulți - refuzau să intre în activitatea politică, le spuneam: „Dacă nu vă place cum merg lucrurile, haideți să facem ceva!” Consider și acum că, dacă PCR s-a prăbușit ca un castel din cărți de joc, este datorită modului foarte rigid în care Ceaușescu trata promovarea intelectualilor.

- Nu credeți că se prăbușea oricum?

- Regimul - da, dar partidul - nu știu. Partidul Muncitoresc Socialist Ungar s-a reformat și astăzi este la guvernare.

- Să înțeleg că era mai bine dacă se întâmpla așa și la noi?

- În orice caz, probabil s-ar fi evitat multe pierderi și suferințe. Vreau să mă înțelegeți bine: opțiunea mea este pentru pluralism politic, nu pentru o cosmetizare, dar procesul de trecere ar fi fost mai puțin violent dacă în partid ar fi existat o tendință reformatoare.

- Acest sistem al „luptei din interior”, în care credeți încă de atunci, de ce nu v-a reușit măcar în PSM?

- Da, este o întrebare foarte oportună și interesantă. Am fost acuzați de o poziție ușuratică: ne-am luat jucăriile și am plecat. Dar eu n-am plecat după două luni, am ales calea construcției din interior. Nu uitați că în '92, în mai, dl Câmpeanu cerea scoaterea PSM în afara legii - iar în septembrie am intrat în Parlament, spre deosebire de PNL... O să spuneți că era o inerție, că n-am făcut noi cine știe ce - mă rog, am ridicat un steag! Ce nu a mai ținut: încercarea de-a discuta liber trecutul, prezentul și viitorul mișcării socialiste. I-am și spus dlui Verdeț: „Dv. nu acceptați că au fost și lucruri rele, așa cum dl Coposu nu acceptă că au fost și lucruri bune”. Trebuia să ne debarasăm de zgura aceea și de mentalitatea aceea că există subiecte tabu.

- Aceasta e o problemă de atitudine - dar ce diferențe esențiale de doctrină există între PSM și PS?

- PSM-ul optează pentru o economie în care socialul este introdus între criteriile de evaluare a performanțelor economice. Noi considerăm că accentul trebuie pus pe elementul concurențial al pieței. Trebuie plătit un preț pentru a ajunge la o economie performantă.

Nu trebuie să menținem niște structuri economice ineficiente doar ca să protejăm forța de muncă. Mai devreme sau mai târziu, falimentul tot survine, pentru că resursa din care se plătește e tot buzunarul nostru. Apoi, PSM-ul se pronunță pentru menținerea unui sector predominant al proprietății publice. Noi spunem că nu trebuie absolutizată nici una din formele de proprietate. Oricum, ce stat social a construit PDSR-ul, când din zece legi în domeniu s-a adoptat una singură (a ajutorului social), care și ea e un paliativ? Ne mai deosebim de PSM prin racordarea la standardele occidentale și printr-o diferență în domeniul concordanței dintre program și acțiunile cotidiene.

Acordurile stand-by au fost ținute secrete

- Vorbind de standardele occidentale, credeți că toți cei care cer integrarea în UE știu bine despre ce vorbesc, cum funcționează Piața Comună?

- Nu e clar nici măcar pentru cei care se lamentează împotriva integrării. Eu nu pot accepta că s-a acționat corect, câtă vreme primul acord stand-by a fost ținut în dulapurile secrete ale guvernului, al doilea aproape la fel, iar această schiță de integrare - e mare mister în jurul ei.

- La Snagov, liderii politici au știut exact ce semnează?

- Nu - păi au și spus-o, dl Manolescu, de pildă. Impresionează pe cineva în Piața Comună unanimitatea de la Snagov?! În Occident există unanimitate? Aproape jumătate din francezi s-au

- PS critică sever Guvernul, dar susțineți că e prematur să decideți asupra unei eventuale motiuni de cenzură. Ce-ar trebui să mai facă pentru a fi siguri că trebuie înlăturat?

- Vă dau un răspuns care nu știu dacă vă va frapa, dar... încerc! Noi suntem aproape unanim nemulțumiți, dar, ca parlamentar, trebuie să mă întreb: Pe cine pun în loc? Când îi văd pe dl Gherman și dl Constantinescu cât de bine se-nțeleg, spuneți-mi dv. care e alternativa - că eu nu pot să fac guvern cu șase parlamentari! Nu vă ascund că în PS vom analiza cu toată seriozitatea oportunitatea dărâmării guvernului Văcăroiu, dar amintiți-vă „programul anticriză” făcut de CDR: s-au adunat doi-trei băieți și au făcut 12 puncte pe care orice economist modest putea să-l facă zob. O să-mi spuneți: Da, dar unii care sunt la guvernare n-au nici un fel de program - e adevărat, și cântă pe o singură eardă, dar am pretenția ca altceva care vine să fie altfel.

opus integrării. Pe danezi primul-ministru aproape că i-a amenințat ca să-i convingă. Noi avem o poziție stupidă: ca să dăm o imagine bună trebuie să ne aliniem etc. Nu impresionează pe nimeni. Mai ales în condițiile în care, după ce ai semnat la București, te duci și critici la Strasbourg!

Societatea românească se scufundă lent

- Bine, dar n-o să-mi spuneți că nu se poate găsi un guvern mai bun decât cel actual!

- Guvern mai bun - cu siguranță! Vă divulg un secret: când eram în PSM l-am întrebat pe dl Văcăroiu dacă e mulțumit de activitatea guvernului.

- Și ce v-a răspuns?

- (Râde) Asta ține de domeniul memoriilor... Întrebați-l pe dl Văcăroiu. Deci sigur că sunt conștient că se pot face guverne mult mai bune - dar problema este voința politică. Vedeți bine că societatea se scufundă lent, din toate punctele de vedere. Eu nu știu ce va putea să raporteze actualul guvern, la sfârșitul mandatului, cu ce s-ar putea mândri. Toate sunt eufemisme: „S-a stopat nu știu ce, a crescut nu știu ce” - unde se văd aceste lucruri?

- Pentru orice acțiune e nevoie de resurse financiare, unde ar putea fi găsite?

- Există demnitari care susțin că unele ministere ar merge mai bine fără ministru decât cu cel actual, covârșitoarea majoritate a salariaților onești recunosc că fonduri uriașe sunt deversate în birocratie, iar oamenii care vin la o instituție se lovesc ca de un zid, mai rău ca înainte. Mi se pare iresponsabilă poziția celor care, în loc să simtă scaunul ca pe o povară, îl consideră un privilegiu. Deci iată prima sursă: reducerea cheltuielilor pentru birocratie. Apoi, lupta pentru încasarea corectă a impozitelor, limitarea efectelor corupției, redistribuirea corectă a profitului și altele.

Cineva trebuie să spună: Asta e obiectul, hai să-l analizăm - dar corect, nu ce-mi dă mie Institutul național de statistică, față de care am mari rezerve. Vreau să știu adevărul. Iată, vine Costică Voicu și spune cu nonșalanță: „În România, piața drogurilor e deja o realitate” - aproape că o spune cu satisfacție! Cui aparține responsabilitatea?

- Cui să aparțină, dacă legea răspunderii ministeriale, a funcționarului public și a avocatului poporului - prevăzute în Constituție - nu există?

- Da, și văd că dl Năstase nici nu le enumeră printre priorități. Înțeleg că vor să perpetueze sistemul prin care se pot da posturi pe bază de șantaj și corupție.

Tudor Mohora s-a născut pe 6 octombrie 1950 în Bogdana, Teleorman. A absolvit (cu media 10) Chimia, în București (1974). Este căsătorit cu o fostă colegă de grupă și au două fete - anul III la Finanțe, respectiv clasa a VI-a. „Am avut, așa cum știți, și o activitate amplă în fostul UASCR”. După '89, profesor la liceele „Vulcan” și „Mihai Eminescu”. Membru PSM (secretar, apoi vicepreședinte) din februarie '91 până în 11 ianuarie '95, când a apărut Partidul Socialist, al cărui președinte este. Doctorand în chimie analitică.

O politică statal - științifică de sărăcire a populației

- În toate aceste condiții, încă un an cu actualul guvern nu riscă să fie catastrofal?

- Riscul poate să fie și mai mare: niște măsuri populiste cu consecințe pe termen lung. Cred că Opoziției îi revine răspunderea...

- Iertați-mă, nu vă considerați în Opoziție?

- Din ce v-am spus până acum, puteți considera astfel, dar când am votat Legea pentru accelerarea privatizării am fost acuzați că sprijinim Guvernul. Cei ce spuneau asta nu știau că Guvernul nu demisionează nici dacă pica legal Culisele erau aranjate.

- Să înțeleg că ați votat „pentru” din cauză că oricum nu conta?

- Nu, ci pentru că legea era necesară. Cealaltă fusese făcută șmechereste încă din start și miza pe ignoranța cetățenilor pentru a prilejui concentrarea certificatelor. A fost o încercare de cacealma care s-a autodinamitat pentru că au omis să prevadă un termen limită.

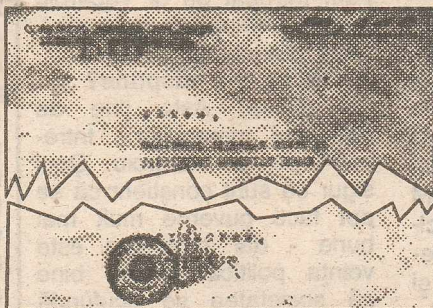
- Domnule Mohora, în rezumat, cum vedeți relația dintre politic, social și economic?

- Noi am sărit dintr-o extremă în alta: înainte conducea partidul unic, acum se conduce fără de partid. FSN-ul a fost o stare de spirit, PDSR-ul nu știu ce este, rămâne să stabilească, Stolojan a fost un guvern de pregătire a alegerilor. Pe de altă parte, dacă înainte se vorbea mereu de „omul nou”, acum despre oameni nu se mai vorbește deloc. După cum zicea și academicianul N.N. Constantinescu, în România se duce o politică statal-științifică de sărăcire a populației. Prin indexările de salarii nu se dă, ci se iă! În plus, funcționează un paradox: lucrezi la o societate privată, inclusiv sâmbăta, și iei o sută de mii pe lună, iar la stat... stai, și iei două sute de mii. Și-atunci ce va gândi cetățeanul, ce opțiune se va dezvolta în capul lui? Va înjura „binefacerile” economiei de piață.

TUDOR CĂLIN ZAROJANU ■

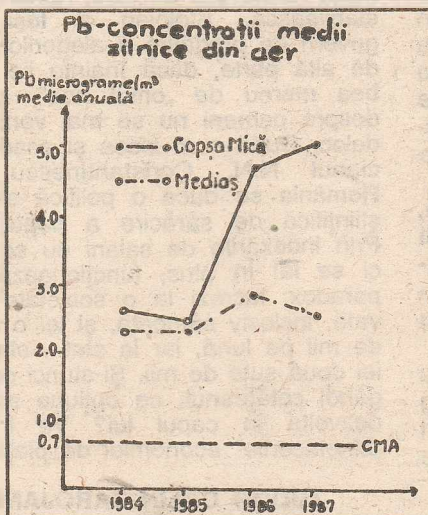
O imagine a Europei luată dintr-un satelit înainte de 1989 - imagine din păcate imposibil de reprodus la tipar - prezintă în zona Transilvaniei o mare pată neagră. Era zona cea mai poluată de pe continent până acum câțiva ani, Copșa Mică - Mediaș... Alături de copii bolnavi de SIDA și de mineriade, Copșa Mică a fost unul dintre subiectele senzaționale ale presei internaționale despre România. Probabil vă mai amintiți imaginile de coșmar, prezentate și de televiziunea națională, ale unui oraș în care soarele nu mai strălucea, iar fețele oamenilor, casele, străzile, copacii erau acoperite de o pulbere fină de negru de fum. De doi ani, de când fabrica și-a stopat activitatea, natura începe să renască la Copșa Mică. Aparent, poluarea a dispărut și viața ar putea să-și reia cursul normal... Dar, vizavi de fabrica de negru de fum, pustie, există sursa principală de noxe, uzina de metale grele, a cărei poluare, mult mai subtilă, e și mult mai periculoasă.

Dezastrul era cunoscut

Revista Flacăra a intrat în posesia unui document care atestă cunoașterea situației - catastrofale, după cum vă veți da seama din lectura fragmentelor de mai jos - la cel mai înalt nivel al „conducerii de partid și de stat”. Este vorba despre dosarul înregistrat cu numărul 2024, din 13 mai, 1989, la Consiliul Popular al județului Sibiu sub titlul: „Informare privind situația poluării mediului înconjurător și a locurilor de muncă pe platforma industrială Copșa Mică în perioada 1984-1988. Date asupra stării de sănătate a populației.” Acest document, având drept autori Institutul de igienă și sănătate publică din Cluj-Napoca, Direcția sanitară a județului Sibiu și Centrul sanitar antiepidemic județean Sibiu, este adresat direct Comitetului Județean Sibiu al P.C.R., adică lui Nicu Ceaușescu, și realizat la cererea acestuia. Datele cuprinse în dosar sunt perfect autentice, ele prezentând situația reală a poluării zonei și a consecințelor noxelor asupra populației.

- Valorile probelor de plumb și cadmiu din aer în zona Copșa Mică au depășit în perioada '84 - '87 de 11 până la 50 de ori cantitățile maxime admise (CMA) la plumb și cu 23 până la 151 de ori la cadmiu.
- Analiza apei râului Târnava Mare, care alimentează patru uzine de apă, a evidențiat prezența plumbului în concentrații ce depășesc de 8 ori CMA și a cadmiului în concentrații ce depășesc de 3 ori CMA.
- În sol, valorile acelorasi metale sunt de 10-20 de ori mai mari decât CMA.
- Vegetația, și în special cea comestibilă, a fost de asemenea contaminată, plumbul depășind CMA de zeci până la sute de ori, iar cadmiul de zeci de ori. Aportul de plumb în rația alimentară zilnică a locuitorilor zonei depășește mult limita admisă de FAO - OMS.
- Din investigarea unui grup reprezentativ de elevi între 8 și 11 ani, născuți și crescuți în Copșa Mică, au rezultat următoarele concluzii: indicatorii fiziometrici reprezintă valori net inferioare față de standardul internațional, ca de altfel și cei psihologici; capacitatea vitală este cel mai afectat indicator; sub aspectul dezvoltării intelectuale, elevii din Copșa Mică prezintă performanțe net inferioare standardului.
- În anumite secții, concentrația de plumb a depășit chiar și de 400 de ori CMA.
- Bioxidul de sulf, gaz iritant, a avut valori ce depășeau de 11 ori limitele admise.
- Numărul de cazuri declarate de intoxicare cu plumb în rândul muncitorilor variază între 120 și 134.
- În total, între 1984 și 1988 au fost internați 1099 de bolnavi de saturnism.
- Din 1933 de muncitori testați în cursul anului 1988, 1908 aveau valori peste normal ale absorbției de plumb, iar 1399 dintre aceștia prezentau concentrații excesive și periculoase.

La capitolul concluzii și propuneri, autorii dosarului sunt fermi: „Consecințele poluării asupra stării de sănătate a personalului muncitor, cât și a populației expuse sunt certe și se reflectă prin: morbiditate profesională, valori biotoxicologice crescute, afectarea dezvoltării somatopsihice a populației infantile din zonă.” Cu toate acestea, niciăieri nu se vorbește despre rețehnologizarea utilajelor, de diminuarea poluării de la sursă. De închiderea fabricii nici măcar nu poate fi vorba. Și încă un „amănunt” interesant: una din propunerile specialiștilor era rezolvarea problemei alimentare cu apă potabilă a platformei industriale și a orașului Copșa Mică. Ei bine, acest aspect nu a fost rezolvat nici până în momentul de față...

COPȘA

- exercițiu de

□ Între a munci și a polua și

Din tot scandalul de presă făcut între '90-'92, atât în străinătate cât și la noi, la Copșa Mică, au ajuns puține lucruri, și mai puține au căpătat vreo rezolvare oarecare. Pentru a închide gura ziarelor, guvernul Roman a dat o hotărâre de diminuare a poluării ce nu se baza pe nimic. Singurul ei rezultat a fost aducerea în stare de faliment a fabricii de negru de fum, ce deținea jumătate din întreaga producție națională. Dar poluarea pare să fie ultima dintre problemele locuitorilor zonei căci

Mai bine să ne cadă negru de fum în cap, dar să avem de lucru

Martin Szekey, primarul din Copșa Mică, nu crede că negrul de fum e periculos pentru locuitorii orașului său.

- Care sunt efectele, acum, la câțiva ani de la închiderea fabricii de negru de fum?

- Efectele sunt mai mult de ordin social. S-a redus activitatea industrială, implicat apărând fenomenul de șomaj. La 5460 de locuitori câți numără Copșa Mică, în jur de 1300 sunt șomeri. Pe noi, acum, ne ține în spate SOMETRA. Dacă n-ar fi existat platforma industrială, n-ar fi existat nici primăria și nici orașul Copșa Mică, și să știți, mai bine să ne cadă negru de fum în cap, și mie și ăluia din Mediaș, decât să n-avem ce lucra... Asta e atitudinea oame-

nilor...

- Dar care e atitudinea față de poluare?

- Negrul de fum e o noxă care deranjează, care murdărește. Problema e cu dioxidul de sulf și cu metalele grele de la SOMETRA. Dar de când a fost construit în 1987 coșul de dispersie înalt de 130 de metri, noi nu mai avem noxe. Au Mediașul, Blajul....

- Ce s-a ales cu oamenii disponibilizați prin închiderea uzinei Carbosin?

- Asta-i nenorocirea. O parte dintre ei mai au iluzii și au rămas în continuare acolo. Alții s-au dus și s-au angajat... Alții stau și acum „la umbră”... Dar atitudinea lor v-am spus-o mai înainte.

- S-a simțit vreo creștere a numărului de infracțiuni o dată cu această creștere a șomajului?

- Nu, suntem la nivelul mediei naționale. Acum se fură cartofi de pe loturile oamenilor și se vând la câteva sate mai departe...

- Când și din negru de fum?

- Toată această hotărâre de decembrie '93. La luat hotărârea de aflându-ne acum. Motivul are o bază tentă unor datorii, frează la suma de

- A avut po aceste decizii?

- Sigur. Treb fabricii. În 1975, de producere a ne respectarea norm. Linile de producție pentru captarea reacție - procedeu acești saci prover reușit schimbarea bine. Începând îns schimbate și la 2 în timpul când pri oprit capacitățile de fum, și a fost aprobat executare: poluării, ale căror lei. Dar nu s-a Carbosin a trecut resurse proprii, m producției. Și apoi ile s-au tot mărit.

- Dacă lucrăr executat corect ș ciente, era posi

MICĂ

pravietuire

nu munci și a nu polua

ei închiderea în 1993 a SIN-ului nu a însemnat decât ea locurilor de muncă. Desființarea de metale grele SOMETRA ar însemna vărutul dezastru economic, mai precatastrofa ecologică ce se petrece de zi la Copșa Mică. Veți citi mai erile a trei dintre personajele directe în problemele sociale și ecologice il orașel ajuns celebru prin nenorocare s-a abătut asupra lui.

Directorul de la Carbosin, Ovidiu Isăilă, stăpân peste o uzină ce a produs, odată, jumătate din negrul de fum din România.

„Vina a fost a... conjuncturii...”

Ultimii 200 de angajați păzesc fabrica

oprit Fabrica de ie e oprită din ul acesta, AGA a ală a unității, noi rgătoare lichidării. că și anume exis- urnizori, ce se ci- arde lei.

ondere în luarea

n puțin în istoria onstruite instalațiile s-a avut în vedere pe acea vreme. le cu filtre din saci n din gazele de ă mondială - însă . Câtă vreme s-a 1 an), totul a fost 87, filtrele au fost liat după revoluție, Petre Roman, s-au i special la negru 740/1990 care a vederea eliminării u la 1 miliard de area! Conducerea acestor lucrări din fondurile alocate ie zăpadă”, datori-

a poluării s-ar fi e de fonduri sufi- noxelor să se

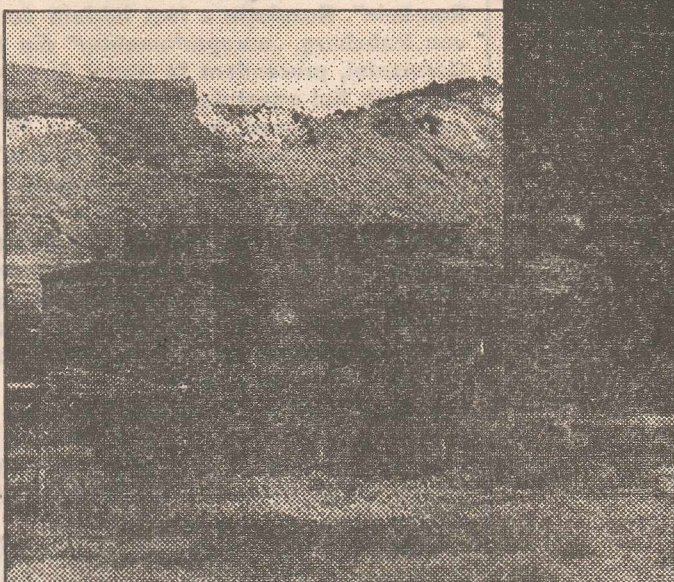
reducă sub limitele admise iar fabrica să producă normal?

- Sigur că da.
- A cui a fost vina?
- Vina a fost a... conjuncturii...
- Cine ar fi trebuit să asigure finanțarea?
- În mod normal - cine a aprobat lucrările - Guvernul. A fost o hotărâre dată la rezezeală care să facă dovada că Guvernul se preocupă de situația zonei Copșa Mică, în acel timp ținta unei intense campanii în presa românească și internațională.
- Din punctul dumneavoastră de vedere, cât de bazată era acea campanie de presă?
- Avea o bază solidă, căci în Vest, în Italia de exemplu, limita maximă admisă de negru de fum degajat în atmosferă (și pe care toți producătorii o respectă, este de 13 mg/m³, neobservându-se nimic în aer. Or, la Copșa Mică valoarea era în jur de 60 mg/m³, de cinci ori mai mult...
- Ce s-a întâmplat cu muncitorii de la Carbosin?

- Majoritatea au rămas șomeri încă de anul trecut. În urma H.G. 301/1993 a fost instituită asupra întreprinderii o comisie de supraveghere ce a recomandat reducerea numărului de salariați la strictul necesar. Pentru a nu crea probleme sociale, o bună parte din salariați au fost plătiți cu 75%, ei rămânând totuși acasă. În martie '94 a fost șocul fiind disponibilizați peste o mie de salariați.

- Câți oameni mai lucrează la Carbosin?
- 212...
- Care e activitatea lor?
- În special pentru paza întreprinderii și apoi pentru activitățile funcționărești.

Coșul de dispersie care, de la înălțimea de 130 de metri, împrăștie noxele în toată regiunea Mediaș - Copșa Mică

Dealurile sterpe din spatele Fabricii de negru de fum

Fotografii de FLORIN IONIȚĂ

O treime din producția de negru de fum se ducea în atmosferă

- Când a început să se reducă poluarea?

- După '90-'91 când Carbosin-ul și-a redus activitatea la 50% iar SOMETRA a oprit producția la linia 1.

- Ce producea linia 1 de la SOMETRA?

- Metale grele, ca și cealaltă de altfel: zinc, cadmiu, plumb. Rămânând cu o singură linie s-ar crede că și-au redus producția la jumătate. În realitate însă ei și-au rețenologizat a doua linie astfel încât producția atinge un nivel apropiat celui de dinainte.

- Dar poluarea?

- S-au adus îmbunătățiri fantastice pentru mediu, reducându-se poluarea cu peste 60%. La pulberi, la dioxid de carbon și la sulf nu s-au înregistrat decât două depășiri anul acesta, în schimb situația la metale grele a rămas aproape aceeași.

La SOMETRA s-a lucrat cu deținuți

- Încercați să faceți o paralelă între situația actuală și cea de dinainte de 1990.

- În primul rând Carbosin-ul pierdea anual în atmosferă aproximativ 24000 de tone de negru de fum, adică 33% din producția totală. Ironia sorții a făcut ca aceste 24000 tone pierdute să fie negru de fum de cea mai bună calitate.

- Și totuși ce uzină era mai poluantă,

- Au fost multe cazuri de saturnism?

- Da, sunt foarte multe. Și mai e ceva de spus. Înainte la SOMETRA au lucrat în principal oameni veniți via Aiud, oameni care dacă nu se angajau în termen de o lună erau trimiși înapoi în închisoare. Era aproape sinucidere curată. Știu indivizi care nu intrau la furnal dacă nu beau înainte opt sticle de bere...

Carbosin-ul sau SOMETRA?

- Evident SOMETRA, prin producția sa de metale grele și bioxid de sulf. Plumbul, a cărui concentrație era extrem de mare, provoacă boala numită saturnism (se manifestă prin anemii, tulburări neuropsihice, paralizii, înrăutățirea progresivă a stării generale; trata-

- Cât e de nociv negrul de fum?

- În ciuda părerilor ce susțin că n-ar fi decât o noxă care „murdărește” dar nu afectează vegetația, solul și oamenii, negrul de fum conține substanțe cancerigene. Bioxidul de sulf, ce depășea în unele situații de câteva sute de ori normele admise, în combinație cu negrul de fum adunat în atmosferă, a dus la formarea ploilor acide. Și acum în zona Mediaș - Copșa Mică valorile PH-ului la apele de ploaie sunt în medie de 5,5 față de 7, valoarea normală.

mentul acestei boli presupune în primul rând suprimarea contactului cu plumbul (!) și eliminarea lui din organism - n. red.)

Ovidiu Munteanu, Inspector la Agenția de Protecție a Mediului Sibiu, șeful filialei Mediaș.

Pagini realizate de ALEXANDRU ARION

Jubileul erei atomice

Era atomică începe, firește, în momentul exploziei primei bombe atomice. Evenimentul s-a produs în dimineața zilei de 16 iulie 1945, deci în ajunul începerii, la 17 iulie al aceluiași an, a Conferinței de la Potsdam. E vorba de experiența din deșertul Alamogordo, când americanii au făcut să explodeze una din cele trei bombe atomice pe care le aveau atunci gata. După ce-au aflat de succesul acțiunii, Truman și Churchill, prezenți la Potsdam, l-au informat și pe Stalin. Acesta, foarte calm, ca și cum ar fi fost vorba de lansarea la apă a unui vapor, a spus doar atât: - Vă felicit! De unde cei doi au tras concluzia că Tătucul nu prea înțelegea despre ce-i vorba. Eroare colosală! Iosif Vissarionovici nu numai că era perfect informat despre stadiul producerii bombei americane, dar avea el însuși pe șantier propria bombă, rod atât al cercetărilor rusești, cât și al furtului de secrete de la americani (prima bombă atomică rusească avea să explodeze în septembrie 1949). Felul cum a reacționat Stalin când a aflat despre explozia atomică americană arată încă o dată cât de mare vulpe și cât de mare actor era stăpânul de atunci al Kremlinului.

Foarte repede, peste numai trei săptămâni, americanii aveau să utilizeze și celelalte două bombe atomice, dar nu pentru a experimenta, ci ca arme de luptă, în război: la 6 august, ora 8,15, Little Boy, cântărind 4,5 tone, cu o încărcătură explozivă echivalentă cu 13.500 tone de trinitrotoluen, este lansată, de la o altitudine de 9000 m, deasupra Hiroshimei; bilanț (în afară de distrugerii): 78.150 de morți, 13.983 de dispăruți și 37.425 de răniți. La 9 august, ora 3,49 dimineața, Fat Man, cu o forță de distrugere egală cu 20.000 de tone de trinitrotoluen (la fel cu cea detonată la Alamogordo), este lansată, tot de la o înălțime de 9.000 de metri, asupra orașului Nagasaki; bilanț - 73.884 de morți și 79.904 răniți. Era atomică începuse.

Au trecut de atunci 50 de ani. În perioada care s-a scurs, omenirea a asistat la cursa înarmărilor atomice, la sporirea din această cauză a pericolului unui război nuclear, la momente când soarta globului a atârnat de un fir de păr (în timpul crizei rachetelor din Cuba), la formarea clubului atomic - cei 5 care dețin în mod oficial bomba -, la strădaniile membrilor acestui club de a-și asigura monopolul atomic prin inițierea sistemului de neproliferare, la ampla mișcare pentru dezarmarea nucleară, la eforturi mari pentru utilizarea nemilitară a energiei nucleare. Astăzi, cu privire la descătușarea atomului, indiferent de utilizare, militară sau civilă („pașnică”), păreri sunt împărțite. Unii, provenind în principal din clubul nuclear, susțin că bomba a ajutat la menținerea păcii în Europa și a împiedicat războaie mari; ca atare, ei sunt de părere că dezarmarea nucleară completă nu ar fi de dorit, întrucât s-ar elimina cel mai eficient mijloc de descurajare a celor inclinați să-și impună voința prin forță, prin război. Alții, cu deosebire cei ce n-au bomba, lumea a treia, dar și pacifiștii, cum ar fi verzi, consideră că omenirea va fi în siguranță numai după renunțarea completă la bomba atomică. Situația creată după încetarea „războiului rece” (chiar dacă unii susțin că el n-a încetat de tot) este, oricum, favorabilă unei diminuări drastice a arsenalelor nucleare. Cât privește utilizarea „pașnică”, Cernobîlul a făcut ca entuziasmul pentru energia ieftină furnizată de centralele nucleare să scadă foarte mult. Iată de ce se poate spune că omenirea marchează jubileul erei atomice cu multă reținere și cu sentimente amestecate.

Ce aude unicornul

Atentatul de la Strasbourg

Pe data de 13 iulie Parlamentul European de la Strasbourg - care este un organ consultativ al Uniunii Europene și deci nu trebuie confundat cu Adunarea parlamentară de la Strasbourg, organ consultativ al Consiliului European - a adoptat în procedură de urgență (fiindcă altfel, ordinea de zi, care fusese stabilită de mult, nu putea fi modificată) o „Rezoluție asupra protecției drepturilor minorităților și a drepturilor omului în România”. Rezoluția a fost inițiată de Otto von Habsburg, „europarlamentar” din partea Germaniei, pretendent la tronul Austro-Ungariei; fiul acestuia, Gyorgy von Habsburg, avea să efectueze, începând de la 15 iulie, un turneu în Transilvania. Iată câteva din cele cuprinse în documentul amintit: I în România se petrec în continuare grave violări ale drepturilor omului: încarcerarea prizonierilor politici non-violenți (?), arestări arbitrare ale membrilor minorităților romilor, tortură și rele tratamente aplicate prizonierilor I în România se înregistrează o creștere a tendințelor naționaliste I Legea învățământului din România „limitează într-un mod arbitrar drepturile minorităților în domeniul învățământului”, importante obiecte de studiu nemaiputând fi învățate în limbile minorităților, iar școlile în limbile minorităților nemaiputând fi extinse. Pomiind de la aceste constatări, Rezoluția „invită Senatul și Camera Deputaților din România să introducă o lege care să dezică legea discriminatorie care tocmai a fost adoptată” (nici mai mult, nici mai puțin!) și invită Guvernul român „să renunțe la politica de toleranță față de violențele naționaliste”, la care „forțele de poliție și de securitate (sic!)” românești ar asista fără să intervină.

Am operat această selecție exclusiv din motive de spațiu. În fapt, putea fi reprodușă întreaga rezoluție, căci toată e pe același calapod: o colecție de minciuni și calomnii la adresa României. Iată de ce adoptarea acestui document constituie, în primul rând din partea celor care l-au inițiat și au tras sforile ca să fie pus pe ordinea de zi, dar și din partea celor care l-au votat, în cel mai fericit caz orbește, în necunoștință de cauză, o uriașă măgărie. În cele ce urmează n-am să analizez sus-zisa rezoluție (nu merită), ci am să fac doar câteva observații pomiind de la ea.

Mai întâi, despre ipocrizie și rea-credință. În Occident (Germania, Franța, Italia, Anglia, Spania, Elveția etc.) au loc de-adevăratelea „manifestări extremist-naționaliste”, cu maltratarea celor nedoriți, cu atacarea și incendiarea căminelor de străini, cu răngi, cuțite, lanțuri, cu profanări adevărate de cimitire evreiești, cu cruci și zvastici ș.a.m.d., iar Parlamentul European nu adoptă despre toate acestea nici o rezoluție, nici în procedură normală, nici în cea de urgență.

În al doilea rând, despre cabală sau, cum au spus unii, despre „conjuratie” împotriva României. Pentru că este împedecă lumina zilei că măgăria de la Strasbourg nu-i un act izolat, nu are caracter întâmplător, ci, încadrându-se în strategia generală de punere a României în dificultate, rezoluția a fost făcută să se producă la momentul oportun, pentru a da lui Laszlo Kovacs un atu în plus la convorbirile de la București și pentru a pune în mâinile udemeristilor un ciomag pentru acțiunile acestora în contra legii învățământului. De altfel, udemeristii, asemenea celor care pun bombe și pe urmă revendică atentatul, și-au revendicat și ei contribuția la atacul antiromânesc din Parlamentul de la Strasbourg.

În încheiere, câteva cuvinte despre riposta românească la rezoluția ignobilă a Strasbourgului. Și oficialitățile, și mass-media de la noi s-au pus în mișcare cu oarecare întârziere. Condamnarea acestei noi lovituri sub centură date României a fost aproape unanimă. Spun „aproape” fiindcă au fost și unele (regretabile) excepții. Astfel, un cunoscut lider din opoziție a spus că rezoluția Parlamentului European „a fost facilitată de unele realități interne”, că „soarta României se joacă în primul rând în România”. Merci, știam. Dar îndreptățesc oare aspectele critice din realitatea românească minciunile și calomniile proferate în documente internaționale la adresa României? Dacă nu-ți place politica unui guvern, ești liber să spui despre țara respectivă orice? În realitate, sunt lucruri care nu pot fi scoase la mezzatul electoral, iar cine nu ține cont de acest fapt, cântând în strună forțelor, din interior sau din exterior, ostile țării noastre, forțe care vor să țină mereu România la colț, s-o sufoce și s-o sfășie, cu siguranță că nu vor câștiga voturi, ci vor pierde.

Bosnia: Nici un război nu-i veșnic

Fără îndoială că războiul (civil) din Bosnia a intrat într-o nouă fază, care poate fi un preluđu la încheierea conflictului. Poate fi, deoarece comunitatea internațională (inclusiv forumurile ce și-au asumat misiunea de a obține pacea în Bosnia) pare a fi început să înțeleagă că o creație artificială nu rezistă și că o așezare temeinică a apelor este doar aceea făcută pe cale naturală. Nu în sensul că trebuie să triumfe cel ce are mai mulți militari și mai multe puști, ci în sensul dreptului națiunilor, al popoarelor, în virtutea căruia într-un teritoriu cu atributele și determinările ce-l pot face apt de existență statală

de sine stătătoare, deci în condițiile în care o astfel de existență este natural, istoric și politic îndreptățită, puterea trebuie să aparțină populației (etniei) majoritare, iar minoritățile trebuie să se supună autorității statale. Altfel nu se poate. O minoritate nu poate fi menținută veșnic la guvern cu FORPRONU, cu FRR sau cu NATO. Pe teritoriul fostei republici iugoslave Bosnia-Herțegovina sârbii (bosniaci) sunt majoritari și din această cauză ori rămâne republica așa (adică în granițele recunoscute de ONU), dar cu sârbii la putere (și cu ceilalți reprezentanți în mod proporțional, firește) la Saraievo, ori se

împarte teritoriul, dar sârbilor revenindu-le o cotă corespunzătoare procentului sârbesc în totalul populației Bosniei-Herțegovina. Altă cale nu există. În consecință, faimosul plan al „Grupului de contact” (care stabilea în mod arbitrar pentru sârbi o cotă de 49 la sută din teritoriul fostei republici) se cere abandonat. E nevoie de alt plan de pace. Dacă se renunță la ținerea în brațe, prin nimic justificată, de către americani, de către unii occidentali, de către ONU și alte forumuri, a „musulmanilor” (adică a slavilor turciți) și dacă sârbii bosniaci nu vor mai fi prezentați și tratați drept diavoli din Infern, pacea în Bosnia se poate realiza foarte repede. Asupra acestei probleme, firește, voi reveni.

Pagină realizată de
ION D. GOIA ■

Andrei Șerban vine cu viteza luminii

Duminică, 23 iulie, Andrei Șerban a sosit la București, pentru a începe, imediat, repetițiile pentru premiera operei „Oedip” de George Enescu, ce va avea loc la 9 septembrie, pe scena Operei Naționale Române, în cadrul Festivalului Internațional George Enescu. „Zvonistica” e bogată, se știe că va fi o concepție foarte nouă, cu elemente șocante. Până în momentul când însuși Andrei Șerban își va expune ideile, l-am abordat pe scenograful Cătălin Ionescu-Arbore, pentru a ne oferi detalii „în premieră”. În luna martie am fost, trei săptămâni, la New York, pentru a lucra cu Andrei Șerban forma regizorală și scenografia spectacolului. Împreună cu colega mea, Viorica Petrovici, am discutat, pe baza ideilor diverse, pornind de la drama lui Sofocle, dar trecând printr-o documentare solidă, căreia a trebuit să-i ținem pasul - filmul lui Passolini, filmarea spectacolului montat la București, de Jean Rinzescu, acum trei decenii, noua montare realizată, la Tokio, cu „Oedipus Rex” de Stravinski etc. Ne-a expus liniile generale ale concepției sale și controversele cu sine însuși față de fiecare moment, de fiecare interpretare, de variantele posibile, pornind de la partitură și ținând seama de ce era valoros în variantele predecesorilor săi. Andrei Șerban dorește să creeze un spectacol contemporan ca mijloace de realizare și ca semnificație, pentru că drama lui Oedip nu aparține doar antichității, ci este universală. Mijloacele de expresie trebuie să formeze un limbaj ușor de descifrat, fără a altera sensul partiturii. Se va prezenta versiunea originală și integrală a operei, pauzele

între acte fiind reduse însă la un „respiro” între actele II și III.

Andrei Șerban a dorit un spectacol românesc - există, deci, elemente-simbol pe care noi le vom decodifica, dar, dacă spectacolul va fi prezentat în străinătate... „Montarea va fi cu trimiteri directe la istoria noastră, dar va rezista și la Londra, Paris sau aiurea, pentru că intenția de plasare în timp și spațiu nu există la modul concret, apelând la momente istorice general valabile oriunde în Europa de Est, deci posibil de perceput și de spectatorii străini. A dorit să fie un spectacol românesc în sensul că secvențele muzicale de rezonanță pur românească au trimitere și se regăsesc în elementul vizual.”

Cătălin Ionescu-Arbore a lucrat scenografia și pentru varianta montată, la ONR, în 1991. „E un noroc fantastic să pot face, pentru a doua oară, un asemenea spectacol, «pe care nu-l alegi, ci te alege el pe tine» - cum afirma Enescu într-un interviu. Ideile lui Andrei Șerban s-au potrivit

cu ceea ce simțeam eu, dar au fost și discuții, în final benefice. Când am fost mulțumit de varianta cvasifinală, l-am invitat pe Liviu Ciulei să o vadă, au fost ore de neuitat, calmul olimpic al acestuia venind să cizezeze, prin câteva sugestii, forma fluentă și încheată a concepției pe care, de altfel, a aprobat-o fără ezitare; fiind și arhitect-scenograf, Liviu Ciulei a venit și cu soluții concrete legate de decor”.

Repetițiile muzicale au început, decorurile și costumele sunt, încă, în lucru, iar efortul ce-i așteaptă pe toți cei angrenați în realizarea spectacolului va trebui să fie pe măsura energiei formidabile a lui Andrei Șerban, care „are viteza luminii” în gândire și acțiune. Va fi nevoie de numeroși asistenți de regie pentru a lucra, în paralel, pe echipe, iar repetițiile vor fi „în doi timpi”.

Bun venit, Andrei Șerban, în stârșit, la Opera Națională Română!

ANCA FLORÉA ■

O carte - revelație

„Din psihologia poporului român” este o carte surpriză din noianul de noi apariții din ultimii ani. În primul rând, autorul, Dumitru Drăghicescu, este cvasinecunoscut. Deși a făcut studii remarcabile de sociologie și drept, el a avut un destin mai puțin fericit decât alți colegi de generație, dar lucrările scrise (iar aceasta a apărut în 1907) sunt surprinzător de moderne prin finețea analizei și prin modernitatea metodei.

Ideea lui Drăghicescu este că poporul român a căpătat în îndelungatul proces istoric al formării sale anumite caracteristici care îl deosebesc de celelalte din jur. Unele dintre concluziile autorului nu sunt tocmai favorabile etnosului autohton și ele ar putea să fie taxate cine știe cum de naționaliștii și protocroniștii noștri. Dar Drăghicescu nu vorbește despre calitățile și defectele unui popor ca despre ceva imuabil, ci din contră, sugerează caracterul perfectibil al acestora. Dar poate că marea calitate a acestei cărți este spiritul ei incitant, provocator în sensul bun, adică stimulator la meditație, chiar dacă uneori incomfortabil.

ȘTEFAN NICOLAE ■

Arta franceză în epoca luminilor

Sub titlul de mai sus, s-a deschis în sala de expoziții de la Palatul Parlamentului (Casa Poporului) o cuprinzătoare și foarte elocventă expoziție de picturi, sculpturi, tapiserii, artă decorativă din Franța sfârșitului de secol al XVII-lea și începutul celui de-al XVIII-lea. A fost o epocă de romantism discret și frivolitate, de entuziasm științific, dar și de spirit salonard, în sensul cel mai înalt al cuvântului. Din acest spirit s-au

inclusiv artele plastice și cele menite să creeze o ambianță selectă, rafinată. E de ajuns să vedem, în expoziția prezentă la București, portretele unor femei care au intrat în istorie: Marie Antoinette, Elisabeth de Bourbon, Madame Dubary, Madame de Stael, pentru a avea un eșantion al epocii. O epocă traversată și de tentațiile barocului, dar și de filosofia reînnoirii la natură propovăduită de Jean Jacques Rousseau; iar acest lucru este vizibil în picturile cu subiecte

galante sau în peisajele populate de nimfe și zeități păgâne.

Păcat că toate aceste elemente unitare nu sunt subliniate în expoziție și de eventuale panouri explicative sau pliante care ar constitui un ghid potrivit pentru vizitatorii mai puțin avizați. Iar locul organizării expoziției, excentric față de drumurile culturale ale Bucureștenului, micșorează probabil numărul potențialilor vizitatori ai acestei expoziții interesante. (Ș.N.)

Toate artele

Eco dăruimă un mit?

Personalitate fascinantă a culturii mondiale, „inventator” de științe (semi-otica) și demolator de mituri, italianul Umberto Eco stărnește admirație ori intrigă, veșnic tânăr, drapat în mantii baroce, plin de sagacitate, „colorat”, latin.

Departe de a fi șoarece de bibliotecă (el e un amant al bibliotecii), departe de a fi sigilat cu însemnele tipului ieșit din specie, Eco are perpetuu alura studentului bătrân, se mișcă în spațiu cu sportivă bravură și pare, chiar în texte fioros încifrate, „simplu”, colocvial, prietenos.

Așa mi-a părut când l-am văzut, la București, oaspe al scriitorilor români, după fabulosul succes de librărie (înregistrat și pe malurile Dâmboviței) cu „Numele trandafirului”.

În amintirea convorbirii-monolog la care am fost de față îmi prelungesc desfătarea citindu-i interviurile.

De curând, „Literatură” a reprodus o convorbire a lui Eco purtată la Paris cu doi celebri esperanțiști.

Interogat despre posibilitățile de a deveni viabile, operante, pe care le au limbile-vehicul (esperanto, și nu numai), Eco, marcat de entuziasme, pare, oricum, cooperant, mai flexibil. O limbă inventată? De ce nu? Apar neașteptați factori favorizatori (televiziunea prin satelit, în primul rând) și, în perspectiva în care ar urma să intre în contact planetar, nu doar politicienii ci, pur și simplu, culturile, o limbă „mixtă” ar putea deveni realitate.

Până la acest vis, oamenii devin tot mai mult bilingvi sau trilingvi. O întreagă Albanie ar fi învățat italiana „iranizată” de mulțimea posturilor de radio și televiziune (ale Italiei) captate lesnicios de sculele ei muzicale. S-ar vorbi tot mai mult limba mediului. Copiii emigranților vorbesc nu limba de-acasă, ci limba străzii.

Și Eco argumentează cu deprinderile propriei familii.

„Copiii - zice el, năucindu-ne - se identifică nu cu limba mamei, ci cu limba celei care ține casa. Copiii mei au învățat limba germană, a mamei lor, dar limba pe care o folosesc între ei e italiana.”

Concluzia sună dur: „Mitul limbii materne este nefondat” și încep să mă sperii rugându-mă cerului ca Eco să n-aibă dreptate. Oricât de strălucită ar fi, familia Eco nu reprezintă lumea.

Tocmai când întreg pământul e arat de bizare războaie ce nu urmăresc cuceriri de teritorii, ci recucerirea unor identități naționale; când uniuni și federații se dizolvă, iar minuscule populații (mai corect amintirea lor) revendică spații, acces la istoria proprie; tocmai acum apar îndreptățite teorii despre integrări comunitare continentale (înfăptuite în fragmente), ori chiar mai puțin motivate, cele ce prevestesc ștergerea granițelor statale.

Dar limba maternă? Ea, ca superioară semantic tuturor limbilor însușite de individ, are legi sobre, căi de percepție ce se întrepătrund cu visul, cu misterele, cu grația și muzica.

Signor Eco, lasă-ne acest mit, al limbii materne. Oare l-am putea pierde și pe el?

GHEORGHE TOMOZEI ■

MAȘINA DE SCRIS

Scrisoare și răspuns

DOMNUL ALEX ȘTEFĂNESCU,

Vă mulțumesc foarte mult pentru publicarea celor două proze! O fac cu mare întârziere (pentru care vă cer scuze), dar nu am dorit să vă trimit nici o scrisoare din momentul în care am aflat că sunteți președintele juriului concursului de la Arad, la care doream să particip. De altfel la care am și participat. Nu voiam, așadar, să par că doresc să vă influențez (deși aș fi dorit), așa că nu v-am mai trimis nimic. Dar concursul s-a terminat și eu probabil că n-am câștigat (azi suntem în 26 iunie și festivitatea de premiere ar trebui să aibă loc astăzi, așa că dacă nu am fost contactat în nici un fel, probabil, sigur, am pierdut, deși nu am aflat cine a câștigat, **România Literară** nu a ajuns încă în Iași, iar în **Flacăra** nu scria nimic). Cum a fost concursul? Cine a câștigat?

Sincer să fiu, speram că voi câștiga. Concursul era adresat celor fără vreo carte publicată, Val. Lavric era așadar îndepărtat din competiție, mulți potențiali participanți (judecam eu) trecuseră pe la **Mașina de scris** și îi cunoșteam, așa că nu vedeam de unde să sară iepurele (m-am bucurat că sunteți președinte pentru că puteați stopa aranjamentele locale). Mă și bazam pe o proză mai recentă, netrimisă dumneavoastră, **Beverly Hills 90210**, pe care o citisem la cenaclul **Junimea** și fusese foarte bine apreciată, dar toate lucrurile astea le vedeam din punctul meu de vedere, deci subiectiv și poate prost informat (o concurență mai puternică decât mă așteptam, prozele mele mai slabe decât mi se par mie, orice e posibil). Dacă puteți, spuneți vreo două cuvinte despre concurs în **Flacăra**. Mulțumesc!

În ultima vreme sunt sub

impresia unor lecturi copleșitoare. Sunt sigur că dumneavoastră nu ați citit niciodată aceste texte, așa că, drag fiindu-mi (mi-ați pricinuit cele mai fericite momente din viață!) vă trimit o scurtă mostră. Dacă vă place, și sunt convins că o să vă placă, vă voi expedia textul integral: "Infecția de la sinusuri se exteriorizează uneori sub forma unei celule septice, fără puroi, denumită și forma fluxionară. În majoritatea cazurilor însă se formează o colecție purulentă care prin intermediul leziunilor de osteită ajunge sub tegumentele regiunii frontale sau pleoapa superioară." Este vorba de cursul de O.R.L., la care mâine am examen.

De fapt subiectul acestei scrisori îl constituie romanul lui Val. Lavric. Desigur, primul impuls a fost să-l ignor (mândria, deh; ce, el nici n-a auzit de mine și eu să-mi dau cu părerea despre el?). Dar sunt și curios de ce vă place atât de mult Val. Lavric? Nu știu dacă v-am spus, dar de aproape jumătate de an sunt co-psihoterapeut la Socola și sunt foarte interesat de psihologie. Așa că am încercat să-mi dau seama de ce vă place atât de mult Val. O să-mi răspundeți că din cauza a ceea ce scrie. Posibil, dar sunt aproape convins că mai e ceva (ipoteze: 1. vă este milă de el și a venit pe modelul "băiat sărac, de la țară, dar genial" 2. vă identificați cu el, cu speranțele dumneavoastră nerealizate 3. este copilul pe care îl doriți). Notă: mă întreb dacă nu sunt gelos, dar sper să am suficientă detașare (este posibil să fie însă și gelozie de care să nu-mi dau seama, deși nu cred, dar se poate, subconștientul e tare ticălos și viclean).

Dar nu are nici o importanță

dacă nu este doar vorba despre valoarea sa pur literară. Și de altfel cred că am deviat prea tare, dar doresc să fiu sincer cu dumneavoastră, chiar dacă vă supăr. Nu mi-ar plăcea să vă perii, ca să nu vă supăr și sper că nici dumneavoastră!

Este lumea suficient de urâtă și de meschină, așa că nu e cazul să fiu și eu ascuns. Doamne, ce m-o fi pocnit graforeea și confuzia asta? Doresc de fapt să vă spun că voi încerca să fiu corect cu Val. și că nu am nimic cu el, să nu mă bănuieți că-i voi face o critică pătinoasă. Critică, vorba vine, o să-mi dau și eu cu părerea.

Mie nu-mi place cantonarea aceasta în universul rural. Mi se pare o cramponare ostentativă într-un univers rural care nici măcar nu este așa cum îl descrie Val. Pare mai degrabă că încearcă să-l reconstituie. Nu-mi dă impresia de veridicitate (poate nici nu trebuie, dar eu, repet, vă spun doar părerea mea, subiectivă, de cititor, fără a avea pretenția de critic).

Acest aer de povestire populară poate fi potrivit pentru o povestire, dar nu pentru un roman. Pare nefiresc, de asemenea, modul în care vorbește muribundul "Cum vă spuneam, moartea-i cât casa, așa că, ce mai înceace-încolo, o s-o primesc și eu cu curaj, cu pieptul descoperit, ca un bun creștin ce mă aflu." Parcă vorbește un personaj din povestirile despre răzeșii lui Ștefan, artificial și neconvingător. Mie nu îmi place "simplitatea șireată, de Păcală al literaturii, pe care o afișează Val. Lavric". Apoi personajele sunt prea asemănătoare între ele. Parcă ar fi un singur personaj, cu nume diferite. Apoi sunt prea multe clișee: Nicolae sărută mâna

tatălui sau Nicolae începuse ("fiind și un bărbat chipeș") "să dea iama printre colegele sale cele mai studioase", "n-ar mai fi nevoie decât să ungi pe cine trebuie și te-ai fi și văzut cu un serviciu domnesc".

Umorul este de slabă calitate: "O să vă iau pe rând în ordinea alfabetică a vârstei, începând cu cel mai mare și sfârșind nu cu cel mijlociu, cum ați fi crezut, ci cu cel mai mic."

Îmi plac mult mai mult prozele scurte ale lui Val. și începutul romanului a fost pentru mine o mare dezamăgire. Interesantă mi s-a părut răsturnarea din finalul fragmentului: "La naiba, ce păcăleală mi-ați tras" ce ridică o problemă interesantă: tatăl realizează de fapt că tot ceea ce se spune despre rostul omului de a avea o familie și copii nu este decât o păcăleală pe care ne-o face viața sau doar copiii săi sunt o păcăleală sau viața e o deșertăciune? Aici e tare Val., cu sucelele astea! E posibil ca romanul să mai ofere astfel de surprize, deși, repet, această cale pe care a pornit nu promite să ofere multe valorificări. Acum eu am ridicat piala și am dat cu ea. E posibil să iau și eu pietre în cap, dar nu puteam să nu fiu sincer, deși știam că Val. vă este drag. Nici nu vă trimit acum nici o proză, vă las să vă treacă întâi supărarea (glumesc, prozele le voi trimite dar nu sunt încă finisate).

Felicitări pentru răspunsul dat domnului Giorgioni! Exceptional! Mă bucură nespun sinceritatea dumneavoastră. Sinceritatea și lupta împotriva prostiei. Chiar și atunci când eu am parte de ele.

Cu respect
MATEI VALENTIN, Iași

DOMNUL MATEI VALENTIN,

Să luăm un exemplu. Dacă dv., de exemplu, declarați că vă place o clădire din Iași și o considerați o culme a arhitecturii, eu n-am dreptul să afirm că: 1. Sunteți prieten cu arhitectul. 2. Ați primit de la arhitect o damigeană cu vin ca să îi faceți propagandă. 3. Sunteți un provincial care supralicitează valorile locale. 4. Sunteți prea scund și vedeți clădirea dintr-o perspectivă care o face să pară grandioasă. 5. Sunteți miop și luați drept clădire un automobil cu un design superb. 6. Locuiți chiar dv. în clădire. 7. În clădirea respectivă ați făcut pentru prima oară dragoste cu o fată, astfel încât ori de câte ori vedeți clădirea vă aduceți aminte de acel moment sublim. 8. Exaltați valorile comunismului (sau ale capitalismului). 9. Sunteți netuns și nu aveți dreptul la opinie. 10. N-ați fost niciodată la o femeie și, din cauza frustrării, v-ați îndrăgostit de o casă. Și așa mai departe.

Obligația mea (pentru că există și obligații, într-o discuție oricât de liberă) este să examinez numai calitatea opiniei dv. despre clădire și să-mi fac cunoscută, în replică, propria mea părere (sau a altora) numai despre edificiul în cauză.

Dv. ați încălcat această regulă, făcând presupuneri... psihanalitice în legătură cu preferința mea pentru proza lui Val. Lavric. Aș avea dreptul să nu le iau în considerare și să nu vă răspund. Totuși, cred că o discuție pe această temă este instructivă.

Mă pun la dispoziția dv. pentru o disecție, dar lăsați-mă să... tai și eu.

Proza lui Val. Lavric mi-a plăcut de la început, de pe vremea când nici nu știam cine este autorul (credeam chiar că prietenii vor să-mi facă o farsă, inventând un tânăr talentat). Cel mai mult prețuiesc la Val. Lavric faptul că nu spune numai ceea ce spune, faptul că spune ceva și ne face să ne gândim la altceva. El este de fapt un autor de parabole. Are aerul că deține un secret. Și, chiar dacă nu îl deține cu adevărat, creează o așteptare plină de tensiune, ca și cum de la o clipă la alta ne-ar face să trăim o revelație. (Din această cauză nu rezistă nici obiecția dv. privind „veridicitatea” lumii rurale evocate; Val. Lavric nu-și propune să evoce această lume, el folosește doar un stil, pe care, foarte discret, îl și parodiază).

Dar chiar dacă l-aș fi cunoscut dinainte pe Val. Lavric, vă asigur că nu m-aș fi lăsat influențat de existența lui ca om. De-a lungul timpului, în mod deliberat, mi-am construit un al doilea eu, un eu profesional, ale cărui reacții nu mai pot fi explicate cu ajutorul psihologiei. (Un asemenea eu veți avea, probabil, și dv. ca medic, ajungând să faceți abstracție de faptul că un pacient este, ca om, simpatic sau antipatic.)

Și mai este ceva. În caz că acest al doilea eu n-ar funcționa, că ar fi doar o

ficțiune a vanității mele de specialist în literatură, tot n-aș face greșeala să supralicitez valoarea textelor unui autor, din duioșie (sau recunoștință, sau milă, sau afecțiune) față de el. Dimpotrivă, tocmai pentru că l-aș simpatiza pe autorul respectiv, i-aș citi cu mare exigență producția literară și, în decursul a sute de ore de discuții, l-aș învăța, cu devotament, să scrie mai bine. Cum aș putea să-mi bat joc de el asigurându-i un succes trucat, care s-ar spulbera la primul contact cu alți cititori?

Vă rog ca ori de câte ori veți mai încerca să-mi compuneți portretul psihologic să luați în considerare și dragostea mea față de literatură. Pentru mine literatura nu este un mijloc ca oricare altul de a-mi câștiga existența, ci ceva mult mai important. Este o religie. Este iluzia de care aveam nevoie ca să cred că viața merită trăită. Iar după ce te convingi că viața merită trăită găsești și... mijloace ca să ți-o asiguri.

Vedeți, m-ați determinat să fiu patetic, să apar în fața publicului cu eu! meu omelesc, neprofesional. Este frumos din partea dv.?

Mai bine, întoarceți-vă la scris! Iar dacă vreți să mă cuceriti, trebuie să faceți un singur lucru: să scrieți texte extraordinare.

Cu prietenie
ALEX ȘTEFĂNESCU, București

Un manuscris în așteptarea editorilor Sever Negrescu

Sever Negrescu s-a născut la 20 februarie 1960 în comuna Husnicioara din județul Mehedinți. În prezent este preot paroh la parohia Ieșelnița din Cazanele Dunării. În Ieșelnița a ridicat o fântână, o troiță și un muzeu parohial.

Versurile lui Sever Negrescu sunt austere și grave, sunt versurile unui preot ideal. N-au nimic din retorismul și ipocrizia textelor scrise de alți slujitori ai bisericii.

Editorul care ar publica volumul atât de inspirat intitulat *Smerenia cuvintelor* și-ar lega numele de afirmarea unui autor de poezie religioasă care se așază firesc, prin valoare, în descendența unor Tudor Arghezi și Vasile Voiculescu.

Cina

al cui sunt Doamne eu
rădăcină-n cer cu fructe în
pământ
al Neamului sau poate-al Tău
sau poate ... nici nu sunt

pășesc de parcă stau pe loc
unii îmi spun că sunt alții că nu
în zori de noapte plâng un foc
al cui sunt eu al cui ești Tu

haina de pe mine nu este a
mea
nici pielea de pe suflet și nici
mâna care scrie. Măria Ta
din casa cu furnici

nimicul cel atât de viu
mă-ntorc, Doamne, acasă
în lume s-a făcut târziu
mi-e foame. Hai la masă!

Crăciun

Către președintele Ion I.

voi toți ați fost niște copii
o cruciadă sfântă
și ați rămas atât de vii
icoană a tăcerii ce cuvântă

voi ați topit în luminoase umbre
cina cea de Taină a lui
Dumnezeu

prin gerul care ne pătrunde
în oasele din suflete mai greu

i-ați dus lui Dumnezeu un strop
dintr-o fântână de credință

românească
cu Moș Crăciun v-ați încălzit la
foc

sărmanul Moș, că i-a fost milă
să ne părăsească

el s-a mirat când v-a văzut
și-n traistă blând a căutat
dintr-o colindă lacrimi a cernut
prin sfântul cer înjunghiat

atât de tineri, de ce-ați plecat?

ne este dăr de voi copii
prin sfinte liturghii ați fi uitat
mireasma sângelui din vii
și-a morții ce pre moarte a
călcat

de ce, cu voi Hristos a înviat?

Nașterea cu Învierea
în Cruce le-ați pironit
nouă ne-a rămas durerea
de-a trăi neconținut:

de ce-ați murit și pentru ce-am
trăit?

Spovedania unui mut

martor îmi este cuvântul
nu am greșit decât în taină
plânsul și teama mi-au fost arme
împotriva prietenilor
dușmani nu am avut
decât neștiință
sunt cel mai tare păcătos
căci am tăcut

de am spălat cerul cu lacrimi
sau pământul cu urme
îmi este păcătos de rău
dar nu am vrut

mă iartă, Doamne, c-am luptat
să rup din semnul Tău
doar un cuvânt (un fruct din
pom)
și n-am putut.

Sfântul Andrei

prin tine Sfinte suntem mai
aproape
de veșnicie și de Dumnezeu
avem sau nu dreptate
ne este sau nu greu

tu ne-ai adus pe Dumnezeu
acasă
de munți și văi L-am răstignit
de am avut sau nu ceva pe
masă

o cruce totdeauna s-a găsit

și ne-am născut cu Dumnezeu

în noi
tu Sfinte știi prea bine
cum Soarele se naște din noroi
și cum lumina din Lumină vine

când fost-a ca să fim mereu
noi singuri nu am răsărit aici
prin tine Sfinte: Biserica și
Dumnezeu

ne-au devenit Părinți

am tănuț cu dorul și cu frunza
verde

nu am râvnit apusuri-răsărituri
cu Plaiul și cu Raiul ne-am ținut
a crede

și-n ceruri și-n pământuri

Dobrogea este piatra cea din
capul unghiului
sfântă spre durarea cetății de
martiri

de-atâtea veșnicii puterea
Duhului

mustește Învierea din calde
pătimiri

noi suntem fiul care-a rățâcit
o dată în fiecare clipă
dar tot de-atâtea ori noi am găsit
pe Fiul care ne ridică

și Cruce au devenit Carpații
icoane: Tisa, Dunărea, Nistru,

Marea
ne-au cotoplit și învățat destule
altii

vântul viclean de a ne stinge
lumânarea

rămas-am, în trudă neclintită
de mână ne-ai ținut Părinte
să nu cădem... și în Istorie

smeriți
să luăm, cu pace tuturor,
aminte:

ne este sau nu greu
avem sau nu dreptate
de veșnicie și de Dumnezeu
prin tine Sfinte suntem mai
aproape.

Păcatul

a venit din cer un vânt
să mă ia de pe Pământ
să mă ducă suierând
unde oameni nu mai sunt

unde îngerii suspină
și nu știu ce tot adună
într-o tristă seară bună
fără de nimic să spună

a venit și m-a-ntrebat
dacă am ceva schimbat
pentru ultimul păcat
ce-n Lumină a săpat

să mă treacă-întăia vamă
fără pașaport și teamă

Să râdem cu Norocel Buxbaun

N-am înțeles niciodată dacă Norocel Buxbaun, din Pitești, este un personaj al colaboratorului nostru, Dan Bălănescu, un pseudonim al lui sau un cetățean fără nici o legătură cu Dan Bălănescu (care se joacă, probabil, cu mine, punându-și tot felul de măști). Oricum, acest Norocel Buxbaun, real sau fictiv, are talent. Și mă grăbesc să-i public cugetările (din categoria „legilor lui Murphy”), asigurându-l că nici eu nu sunt eu, ci o invenție a lui George Arion, care, la fel, nu există cu adevărat, fiind de fapt pseudonimul unui troleibuz (aglomerat).

Legea universală a amiciției

Dacă doi prietenj visează
să-și facă prietene, pentru a
fi patru prieteni fericiți, când
vor reuși, nu vor mai fi pri-
eteni.

Remarca lui Norocel Buxbaun

Singurul lucru care-i
lipsește prietenei mele pen-
tru a mă face fericit sunt
dintii din față.

Axioma vitezei

În clipa în care începi să
fugărești o femeie ori un
autobuz, vor observa și își
vor dubla viteza.

Legea lui Carmen

La o lună după ce ți-ai
părăsit prea grăbiți pri-
etenă, vei descoperi că a

ținut regim, și arată trăsnet.

Legea discotecii

Dacă la o discotecă există
patru fete pe care le-ai
putea invita la dans, cea pe
care o vei alege te va
refuza.

Corolar: Oricum vei fi
refuzat.

Axioma generalizată a plăcerii

Dacă ai de ales între gura
unei fete și un borcan cu
sfeclă roșie, preferă sfecla.

Legea comportamentului feminin

În ziua în care îți vei
prezenta iubita prietenilor, se
va îmbrăca urât și va spune
prostii.

Axiomele societății

1. Când vei solicita opinia

prietenilor față de iubită, te
vor întreba dacă ești sigur
că vrei să afli adevărul.

2. Dacă ai o prietenă
urâtă, vei fi văzut de toată
lumea în compania ei.

3. Dacă ai o prietenă fru-
moasă, nu te vei întâlni cu
nimeni niciodată.

4. Dacă un individ nu e
văzut niciodată cu o fată,
înseamnă că nu are pri-
etenă.

Legea parțială a fericii

Dacă există un moment în
care o rază de soare te
poate face fericit, momentul
acela e miezul nopții.

Sfatul lui Norocel Buxbaun

Dacă ești știrb, nu asculta
glume.

Legea egalității feminine

Toate prietenele sunt
urâte.

Legea universală a lui Norocel Buxbaun

Nimic nu e greu, totul e
mult.

Observația lui Churchill

Cea mai ușoară cale de a
câștiga Premiul Nobel pentru
literatură e câștigarea unui
război mondial.

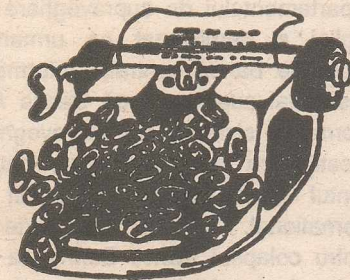
Axiomele agriculturii

1. Singura condiție pentru
a avea un pom cu gagică în
propria ogradă e sămânța
potrivită.

2. Cel mai rău lucru nu e
să fii măgar, ci să-ți dai
seama că ești măgar.

Legea tristeții retroactive

În clipa în care te-ai
hotărât să-ți părăsești priete-
na, vei descoperi că ea te
părăsise cu o săptămână
înainte.

Pagini realizate de
Alex Ștefănescu

PRODUSE NATURALE PENTRU CONSUMATORI

□ Convorbire cu dl Viorel Micula - director general EUROPEAN

DRINKS S.A. și TRANSILVANIA GENERAL import-export SRL

- Die director general, cum ați început, care sunt originile unei asemenea ascensiuni?

- Este o istorie destul de lungă. Fiecare persoană își are oarecum povestea ei. În primul rând, vreau să spun că toți acționarii din European Drinks și din Transilvania General sunt oameni cu studii superioare în România și apoi în Suedia. Acesta este și exemplul meu și al fratelui meu geamăn Ioan. Cu mulți ani în urmă am plecat în Suedia, deoarece în perioada respectivă nu mai exista nici o șansă reală de a face ceva în România. Sigur că aceste rădăcini, ca să zic așa, s-au completat cu experiența din România, la care s-au adăugat cunoștințe informatice, de management și marketing aprofundate în Suedia. Când a fost posibil, românii fiind, ne-am reîntors chiar pe locurile de unde am plecat și am pus bazele în 1990 a primei societăți Transilvania General import-export. Tot în '90, imediat cum s-a creat posibilitatea, am revenit aici, deoarece noi credem în România, credem în oamenii noștri și, ca să n-o mai lungesc, de obicei te leagă totul de locul în care te-ai născut.

- Luna aceasta, recent, v-ați întors după o vizită de afaceri în Grecia. Ce impresii v-a lăsat această țară prietenă?

- Pe tot parcursul călătoriei m-am gândit foarte mult la România, la ce au făcut românii pentru țara lor. Ceea ce am văzut în Grecia, adăugat la ceea ce știu despre Grecia, m-a făcut să ajung la concluzia că România merită mult mai mult decât are la ora actuală. Dispunem de o veche istorie, de mituri și obiceiuri, ca să nu mai vorbim de bogățiile naturale. Și vă dau un exemplu mai apropiat domeniului meu. Dispunem de o rețea de ape termale impresionantă, de calitate. Nu se profită în nici un fel de ea. Un început, și pentru aceasta îl apreciez pe dl Dan Matei Agaton, ministrul turismului, a fost organizarea primului „Congres Mondial Dracula”. Este o chestie extraordinară, este un mit controversat. Ideea este aceea că, pornind de undeva, se pot dezvolta anumite interese, o adevărată dorință de a ni se cunoaște țara. Chiar dacă se începe cu

acest mit atât de discutat, Dracula, desigur că toți vizitatorii vor descoperi locuri de o rară frumusețe a munților și litoralului românesc, a tradițiilor folclorice, minunatele noastre mănăstiri, obiceiuri și datini.

- Au trecut, cum ați spus, aproximativ 5 ani de la înființarea societății dv. Cum au apărut în acest interval clienții și cum i-ați selectat?

- Am încercat să selectăm clienții, poate într-o manieră nouă pentru România. Am încercat să atragem clienții prin oferte interesante, prin produse de calitate. Există două amănunte esențiale de a atrage cumpărătorul: seriozitatea și încrederea. Mulți au pus întrebări despre produsele noastre, despre cum sunt asamblate și calitățile lor. Pot să vă asigur că au fost primele produse asamblate aseptice în România, deci fără urme de detergent și alte substanțe nocive, cum sunt de multe ori ambalajele la sticle returnabile. European Drinks a produs sucuri naturale sută la sută cum este gama Premium, Orange, Ananas etc. Dorim o calitate superioară și pentru băuturile alcoolice. Nu dorim să acoperim piața cu produse neigienice, de proastă calitate, care să afecteze consumatorul. Vrem ca la prețuri acceptabile (chiar dacă pentru noi nu există un profit substanțial), să câștigăm încrederea păturilor de cetățeni, să le oferim și să ne oferim șansa de colaborare. Se are în vedere punerea în circulație a câtorva produse noi: gama Magic, Frutti, Milk etc.

- Aveți o listă a problemelor „fierbinți” în agenda dv. de lucru?

- Există destule la ora actuală. Rieniul, comuna unde m-am născut, în depresiunile Beiușului, este punctul de pornire a trei fabrici. Prima, Transilvania STROH (în colaborare cu firma austriacă STROH), apoi European Drinks, iar cea de-a treia dorim s-o punem în producție în cursul lunii august, anul acesta. Am făcut investiții foarte mari, de ordinul a zeci de milioane de dolari, dar din păcate am avut și avem probleme cu taxele vamale. După ce lămurim bănci, societăți comerciale mari din întreaga Europă

sau din lume să te sprijine în finanțarea și pornirea unor societăți de anvergură mondială, ajungi să plătești aproximativ 48% bani cash în această vamă. Sunt niște lucruri pe care eu nu le-am înțeles. Pentru noi este una când plătești pentru 50-100 de mii de dolari și alta când plătești de la 10 milioane de dolari în sus. În acest loc noi pierdem substanțial, mai ales când te gândești că este nevoie de tot ceea ce aducem noi în România.

- În general, băncile reprezintă pârghia mecanismului economic al unei societăți. Ați beneficiat până acum de credite? În general ele sunt avantajoase, stimulative?

- Băncile sunt vitale pentru orice țară. După câte știu eu, și vă rog să nu o luați ad litteram, în România au existat înainte de comunism peste 2000 de bănci. Astăzi, ele sunt de ordinul zecilor, 30-35, nu știu exact. Am rămas uimit pe unde mă duc în lume, de densitatea acestor instituții în orașele mari. Sunt aproape una lângă alta. În Atena am întâlnit nu numai bănci grecești, ci și americane, germane, franceze, arabe, etc., cam toate băncile mari ale lumii. Asta spune ceva și anume că afacerea se derulează mult mai rapid, ceea ce nu este deloc de neglijat.

- În timpul vizitei primului-ministru, dl Nicolae Văcăroiu, în județul Bihor, o parte din timp l-a dedicat discuțiilor cu dv.

- Pentru noi a fost o onoare și o cinste să-l avem printre noi. Domnia sa a dovedit interes pentru realizările private noi care s-au făcut după Revoluție. Dacă mă gândesc bine, European Drinks a fost concepută și și-a continuat activitatea aproape de când este dânsul prim-ministru. Mi-ar face plăcere să cred că a fost plăcut surprins de ce a văzut acolo (la European Drinks), de tehnologia de ultimă oră existentă. Atât dl Văcăroiu, cât și dl ministru al agriculturii, dl Valeriu Tabără, ne-au asigurat de surpriza descoperirii unei asemenea fabrici în România - mai ales că o mare parte din materia primă este asigurată de piața internă. A fost prezentată gama

European Drinks, pot spune prima în acest domeniu în România și cea mai importantă din Europa Centrală și de Est, începând de la băuturile răcoritoare Premium 100% (mere, portocale, ananas) precum și alte sucuri de căpșuni, zmeură, cireșe; gama roșie (orange, turti-frutti) precum și o serie mai largă de sortimente de băuturi alcoolice. S-au pus o serie de întrebări. Una dintre ele s-a referit la creșterea taxelor vamale la zahăr cu consecințe imediate asupra produsului finit, la rândul ei cu consecințe asupra forței de muncă.

În decursul discuțiilor, au fost dezbătute problemele noastre cu RENEL-ul, probleme deosebite în livrarea de energie electrică. Avem întreruperi foarte dese cu efecte negative asupra fluxului tehnologic. Poate printr-o colaborare comună cu RENEL-ul putem obține atât asigurarea necesarului unei structuri de rețele secundare, cât și a uneia principală - ceea ce ar duce implicit și la o creștere a numărului locurilor de muncă.

În general, pentru problemele puse în discuție, dl Văcăroiu a fost receptiv, asigurându-ne tot sprijinul legislativ necesar pentru a încuraja aceste investiții semnificative ale noastre, acest nivel ridicat, competitiv cu al oricărei țări din lume. Ca o concluzie, pot spune că a sosit timpul ca toți consumatorii noștri să aibă dreptul la ceea ce merită, în primul rând la calitate. Trebuie știut faptul că în România a sosit timpul producătorilor serioși interni, capabili să concureze calitativ orice mare companie din Germania, Franța, Suedia etc. și totodată aceiași consumatori români să știe să selecteze aceste produse naturale (net superioare calitativ și la prețuri accesibile) produselor de mână a doua și a treia aduse din diferite țări.

DAN CIUCIUCU ■

Bani • Bănci • Burse

Banca Angliei se pregătește să-și facă „mea culpa” în cazul Barings

Marea Britanie intenționează să pună capăt urmărilor colapsului Băncii Barings Plc, prin recunoașterea, de către banca centrală, a deficiențelor din propriul sistem de supraveghere, a transmis de curând REUTER. Presa britanică a relatat recent că unul din șase șefi executivi ai Departamentului de supraveghere din cadrul Băncii Angliei a demisionat ca urmare a autocriticilor făcute de banca centrală. Informațiile vehiculate în presă mai sugerează că Banca Angliei va efectua reforme în sistemul de supraveghere a băncilor de investiții, ca cele din 1991, determinate de falimentul Băncii Bank of Credit and Commerce International. Cea mai mare parte a responsabilității pentru colapsul Băncii Barings a fost atribuită fostului dealer Nick Leeson, reținut în prezent de autoritățile germane la Frankfurt, dar care va fi extrădat, probabil, în Singapore, unde va fi judecat pentru fraudă și transfer ilegal de fonduri.

Comisia Europeană va decide în curând asupra preluării unei părți din compania Sabena de către Swissair

Comisia Europeană se va pronunța asupra planului de achiziționare a 49,5% din liniile aeriene belgiene, Sabena, de către Swissair, în urma căreia va fi creată cea mai mare companie de transport aerian din Europa, transmite REUTER. Conform declarațiilor făcute de o oficialitate din cadrul executivului european, nu există nici o problemă în privința acestei tranzacții. Dacă aceasta va fi aprobată, compania Swissair va investi 6,5 miliarde de franci belgieni (266 milioane dolari) în compania Sabena, aflată în proprietatea statului, în cadrul injecției de capital de 10 miliarde franci (348 milioane dolari). Înaintea așteptatei decizii a Comisiei Europene, tranzacția a fost aprobată prin acorduri aviatice bilaterale de Elveția și Belgia, pentru a se garanta concurența loială pe rutele din cele două state. De asemenea, este necesară garantarea faptului că întregul control al Sabena va rămâne în Uniunea Europeană, în ciuda procentului ridicat din companie care va fi preluat de Swissair. Compania elvețiană are în proiect

să-și mărească acest procent, dar nu înainte de sfârșitul deceniului.

Asociația Turismului în România anunță că îl va acționa în justiție pe Raymond Luca

Asociația Turismului în România (ATR) a anunțat că îl va acționa în justiție pe Raymond Luca, deputat PL '93, urmare a unor „declarații mincinoase, calomnioase și defăimătoare” ale acestuia față de procesul de vânzare a Hotelului Intercontinental. FPS a dat câștig de cauză, la sfârșitul lunii iunie, Asociației Turismului în România, dominată de firmele fraților Păunescu, în competiție cu grupul american Marriott, pentru obținerea a 53,5% din acțiunile SC Intercontinental SA București. În comunicatul de presă al ATR se arată că deputatul Luca a adus „grave prejudicii morale și materiale” acestui grup de firme în ansamblu, dar și „fiecărei societăți sau persoane ce fac parte din ATR”. Raymond Luca a acuzat FPS de favorizarea investitorului român (ATR) în competiția cu cel american (grupul Marriott). (MEDIAFAX)

Fabrica de fotbal Ajax Amsterdam

Apropierea cupelor europene la fotbal a prilejuit, pentru mulți comentatori, o revenire la principala finală a sezonului trecut, în special pentru dezlegarea „misterului Ajax”, convingătoare câștigătoare a Ligii campionilor. Cu o echipă foarte tânără și, mai ales, „produsă” în propria ogradă, Ajax a învins (și încă de trei ori, în grupă și în meciul decisiv) pe AC Milan, a cărei politică este exact opusă celei a olandezilor: cumpărări masive de vedete. Ei bine, se pare că tocmai acesta este secretul cultivatorilor de laele. Negre, în principal, dacă ne gândim că în lotul actual există opt surinamezi (dintre care șase practic titulari), doi nigerieni, un zairez și un marocan. Majoritatea cu cetățenie olandeză.

Situația necesită o dublă explicație, pentru că, așa cum scriam mai sus, respectivii fotbaliști, de la Davids și Wooter, la Rijkaard sunt produse sută la sută „Ajax”. Mai întâi, clubul are un program foarte bine pus la punct, „Youth Education”, care constă în recrutarea a mii de copii, care se formează în centrul propriu. Întreținut la cele mai înalte cote tocmai din vânzarea, în momentul în care devin vedete, a jucătorilor proprii. Veritabil ciclu de fabricație, s-ar putea spune. Apoi, pe de altă parte, recrutorii clubului (o meserie foarte în vogă și bine plătită) se orientează, conform politicii grupării, în zona

Johan Cruyff

Amsterdam. Or, cum marele port atrage mulți emigranți sau, în cazul Surinamului, teritoriu olandez de peste mări, originari din colonii, aceasta este baza de selecție.

În sfârșit, constată specialiștii analizând formația olandeză, de mai bine de două decenii roș-albii au cam același stil, unul ofensiv, bazat pe o pregătire fizică ireproșabilă. Iată o caracterizare făcută de cel mai autorizat reprezentant al marelui club batav, Johan Cruyff, dintr-un interviu recent, care, pe lângă aprecierea amintită, conține un pasaj care ne-a mers la inimă și pe care îl vom reproduce în încheiere: „Și eu fac parte dintr-un curent de gândire care a permis clubului să păstreze un stil ofensiv practic neschimbat de ani și ani... Un stil creat, între alții, de Ștefan Covaci. El a contribuit enorm la lansarea marelui Ajax. A fost primul antrenor care mi-a acordat libertate totală pe teren, pentru a putea să profit de calitățile mele ofensive. Am devenit foarte buni prieteni. A fost un mare antrenor”.

TEODORA OPREA ■

Gerhard Berger despre Michael Schumacher:

„Nu mi-e simpatic, dar recunosc: conduce grozav”

□ Interviul apărut în revista „Stern”

Rep.: - Față de rivalul dv., Schumacher, manifestați o atitudine glacială?

G.B. - Ce înseamnă asta, rival? Nu suntem tocmai prieteni și pe traseu nu ne facem favoruri. Dar asta e normal.

- Ține de o comportare normală și afirmația dv. cum că Schumacher „ar conduce chiar bine pentru vârsta lui”?

- Am spus-o mereu. Schumacher conduce excelent. Are o condiție fizică perfectă și o putere de concentrare extraordinară. Știe cu precizie când poate să atace și când poate să depășească. Mai sunt conducători de vârsta lui - dar nu pot să facă ce face el.

- Asta sună chiar drăguț. Dar, totuși, de curând, în Austria, i-ați dat un anume calificativ în public...

- Când ai o problemă cu o persoană, te silești să o rezolvi. Cu

Schumacher, însă, îmi este egal, fiindcă problema pe care am avut-o cu el nu eu am creat-o, ci el.

- La prima dv. confruntare în sezonul acesta, Schumacher a pierdut, în timpul Marelui Premiu al Braziliei, 7 kilograme în câteva zile. Ce s-a întâmplat?

- Așa a fost. Schumacher a pretins că a băut înainte 7 litri de apă - o minune medicală, gândesc.

- Cum vă explicați faptul că între dumneavoastră și Michael se produc mereu scandaluri? Nu cumva invidia joacă vreun rol?

- Ei, așa! Nu sunt invidios. Am mers cu Ayrton Senna în echipă - și el era într-adevăr cel mai rapid. Nici lui nu-i mergea mai bine cu Schumacher, dădea din cap când era vorba de el. Și la Hockenheim l-a cam călcat pe nervi.

- Credeți că

Gerhard Berger, în vârstă de 35 de ani, are la activ 167 starturi ca pilot de Formula 1. A apărut la Formula 1 încă din 1984. Din 1987 până în 1989 la Ferrari, apoi 3 ani la McLaren; din 1993, Berger s-a instalat iar într-o mașină roșie de curse din Maranello. Bilanțul realizărilor: 9 victorii, de 3 ori locul III la Mondiale.

Schumacher a fost în timpul acesta sub presiune?

- După mine, pe el îl lasă rece orice. Dacă eu aș avea 26 de ani și aș fi campion mondial, nu mi-ar păsa, omule, de nimic pe lumea asta. Și atunci unde este presiunea? Nu are nici măcar un motiv de presiune, nici o echipă tare nu-i stă pe ceață.

- S-ar putea întâmpla ca el să devină chiar colegul dv. de echipă deoarece - după consilierul lui Ferrari, Nikl Lauda - el este cel mai rapid și cel mai rapid se potrivește doar în habitaclul unui Ferrari.

- La asta n-am nimic de zis, Schumacher ar fi un coleg grozav. (I.G.)

FLUFFY

și restul lumii

Stăneștii sunt o familie vâlcăroiană standard, de fix 3,5 membri. Membrul principal, dacă mă pot exprima așa (și iată că mă pot, dovadă că e libertate), Sergiu Stănescu, este arhitect și lucrează într-un institut care proiectează blocuri de locuințe. Din păcate, blocuri nu se construiesc, încât institutul trăiește din mici ciubucuri: dughene, tarabe, cotețe și alte edificii specifice noul societăți. Soția lui (a lui Sergiu, nu a institutului), Maria, e contabilă în Ministerul Medlului. Sarcina ei principală e să contabilizeze trimestrial câți copaci mai are vatra străbună. Fiul lor (al Stăneștilor, nu al copacilor, terminați cu poantele), Ionel, este elev la Spiru, supradotat pentru sport, desen și dirigenție. În fine, jumătatea de membru se numește Fluffy, o mic, păros, detestă pisicile și are un pedigree cu rădăcini anterioare revoluției (e vorba de Marea Revoluție din Octombrie).

Familia Stănescu locuiește în Militari, într-un apartament cu confort sport: două camere pe hol, apă rece aproape toată dimineața, apă caldă aproape în fiecare duminică, aer condiționat (adică e aer cu condiția să deschizi toate geamurile). Circulă cu metroul, mănâncă parizer, se uită la „Aur și noroi” - sunt ca noi, dintre noi. Ceea ce urmează, lubiți cititori, este singurul serial interactiv din lume, în sensul că dv. (prin scrisori, telegrame, mesaje de adeziune) veți putea hotărî cine se duce unde, cine se cu cine, ce și cum se întâmplă. Vă rugăm însă să vă limitați la personajele serialului, întrucât posibilitățile noastre sunt modeste și Codul Penal e generos cu ziaristii.

Episodul I.

MINORITARUL

În familia Stănescu, toată lumea are drepturi egale. Atâta doar că, resursele fiind limitate, drepturile se exercită pe rând (în definitiv, dacă rotația cadrelor funcționează brici, de ce n-am adopta și rotația drepturilor). Bunăoară, existând în casă un singur televizor și majoritatea emisiunilor-cheie fiind cam la aceleași ore, s-a semnat un Tratat de Neproliferare a Răcnetelor. Maria și-a câștigat accesul la toate seriile alea hispano-portughezo-moșierești pe care le vezi ca prin ceață din cauză că te bușește plânsul tot timpul. În schimb, Sergiu - negociind la sânge - a reușit interdicerea prin lege (în familie se practică autonomia legislativă locală) a Sfintei Barbara, să poată vedea și el un film serios, ceva cu explozii atomice, zombies, marșieni, CIA. Ionel are rezervate toate topurile. Profitând că la acele ore mici părinții se retrag cu torțe în patul conjugal, puștiul comută rapid pe filme sexy, să-și completeze cultura generală, că s-a-năspit bacul.

Bine-bine, o să ziceți (mizez pe faptul că mai sunteți încă pe fir), dar Fluffy? Ei, bine (de fapt: ei, rău), cu el se petrece o grayă discriminare. Sub pretext că n-a semnat Actul Adițional la Tratat (în realitate, profitând de poziția sa minoritară), lui Fluffy i s-a repartizat din oficiu doar „Tequila și Bonetti”. E drept că filmul abundă în aluzii canin-licențioase, dar finalizarea acestora nu e niciodată prezentată, drept care Fluffy se simte, pe bună dreptate, frustrat.

Toate acestea n-au însă nici o legătură cu evenimentul petrecut în după-amiaza zilei de 20 iulie 1995, când Sergiu a năvălit în casă (pereții din BCA au vălurit ușor) răcnind:

- A căzut Guvernul!!

(va urma)

TUDOR CĂLIN ZAROJANU ■

„Nici un alt lider din istoria omenirii nu a avut atât de multă putere asupra unui număr atât de mare de oameni și atât de mult timp ca Mao Zedong și nimeni nu și-a împins poporul într-o asemenea catastrofă.”

Mao Zedong, autorul uneia dintre cele mai mari tragedii ce s-a derulat neîntrerupt decenii la rând pe cea mai mare scenă a lumii - China, se dezvăluie aici. În familia dictatorilor, fie ei Gînghis Han, Stalin, Hitler, Ceaușescu, Mao nu are egal.

A venit ordinul de prezentare la Mao

Grupul Unu era numele conspirativ al lui Mao și al suitei sale. Piscina era chiar piscina lui Mao. Pe atunci, în Zhongnanhai erau două bazine de înot: bazinul în aer liber, deschis pe timpul verii și folosit de toată lumea; bazinul acoperit fusese construit pentru toți conducătorii de frunte, dar, cu timpul, ceilalți lideri încetaseră să-l mai folosească și Mao îl considera acum drept al său.

Mao stătea culcat pe un pat de lemn. Era în pielea goală, întins pe un halat plușat și partea de jos a corpului îi era acoperită cu un prosop. Citea. Trupul lui era la fel de puternic și de zdravăn cum mi-l aminteam când îl văzusem pentru prima dată, în Piața Tiananmen. Avea umerii largi, abdomenul voluminos. Fața lui păstrase aceeași strălucire de sănătate, părul era des și negru, fruntea largă, pielea lucie ca untul, delicată și fără păr, picioare oarecum subțiri pentru un trup atât de robust. Purta șosete cafenii. Avea etichetele picioarelor mari. Li Yinqiao a anunțat că sosisem și m-am scuzat imediat pentru întârziere, explicându-i că n-am putut să-mi las pacienții care așteptau deja de câteva ore ca să-i văd. Mao nu arăta deloc supărat. A pus deoparte cartea pe care o citea și l-a rugat pe Li să tragă mai aproape un scaun ca să mă pot așeza lângă el. Cei din paza lui Mao îndeplineau și funcția de servitori personali, făceau serviciu pe lângă el în grupuri de câte patru ziua și noaptea, douăzeci și patru de ore pe zi.

Dumneata, ești medic, a spus Mao zâmbind. Ai grijă de sănătatea dumitale și respectă un program strict de viață.

Ochii lui Mao păreau plini de înțelepciune și omul radia bunătate, nu atât prin cuvinte, cât prin expresia feței. Eram copleșit. Simțeam că sunt în prezența unui om mare.

Fuma o țigară englezească 555, pufăind dintr-un țigaret.

Cum își alegea președintele oamenii

Din momentul în care ai început liceul, educația dumitale a fost totalmente americană, a spus el, iar în timpul războiului de eliberare împotriva lui Chiang Kai-shek și a Guomindangului, americanii l-au ajutat pe Chiang. Americanii au luptat împotriva noastră și în Coreea. Cu toate acestea, îmi place să am în preajmă oameni care au fost educați de englezi și de americani. Mă interesează limbile străine. Unii consideră că ar trebui să învețe rusește, dar eu nu vreau. Prefer să înveț engleza. Ai putea să mă înveți chiar dumneata.

Mi-a povestit apoi că întemeietorul dinastiei imperiale Tang, împăratul Li Shimin (618-907), refuzase să asculte sfatul miniștrilor săi și acordase o încredere deosebită unui general cu o origine îndoielnică, mergând până acolo că îi permise generalului să doarmă alături de el. Generalul era deosebit de talentat și îi fusese de

26 decembrie 1967.

Mao Zedong la împlinirea vârstei de 74 de ani.

Mao împreună cu membri ai companiei întâi a Corpului Central al Garnizoanelor, în apropiere de piscina acoperită. La stânga lui Mao este Wang Dongxing, la dreapta lui - dr. Li.

mare ajutor împăratului. Cei doi se obișnuiseră să lucreze numai împreună.

Erai abia un copil, spuse Mao. Ceea ce contează este sinceritatea.

Logica lui era foarte simplă,

dar îmi lua de pe umeri toată povara trecutului meu. Mao era conducătorul suprem. Nimeni nu-l putea contesta. Îi eram recunoscător. Mao mă salvase.

Mâncare și filosofie

A intrat un om din gardă și a început să-i servească masa. Mao mă invită să mă servesc și eu. Erau patru feluri de mâncare - pește, porc cu ardei iute - una din mâncărurile lui preferate - mîel cu praz și un platou cu legume. Înotau în ulei, dar nu aveau sos de soia și erau puțin sărate. Pentru cei mai mulți oameni, viața era grea la mijlocul anilor '50, hrana scumpă, iar uleiul un lux. Nu eram obișnuit cu uleiul și am ciugulit numai puțin din mâncare.

Am continuat apoi să stăm de vorbă. M-a întrebat dacă am studiat filosofia.

Pe când eram student, abia dacă aveam timp să-mi citesc manualele, am răspuns. Aveam foarte puțin timp pentru alte lecturi. De atunci mi-am petrecut tot tim-

făcând decât citind cum trebuie să faci - o lecție foarte folositoare pentru cineva care aspira să devină chirurg. Despre contradicție mă ajutase să înțeleg că soluționarea oricărei probleme necesită localizarea contradicției majore - că este necesar să mergi la rădăcină și să tratezi cauza, nu să te concentrezi asupra simptomelor. Mao a zâmbit.

În calitate de medic personal al lui Mao mă voi bucura de un respect aparte. Mao era conducătorul suprem al Chinei, adorat de milioane de oameni. Dar ducea o viață secretă, izolat chiar și față de cei mai apropiați colegi ai săi. Era foarte strict păzit. Pentru oamenii de rând Mao era o prezență misterioasă și îndepărtată pe care nu puteau nici măcar să viseze că o vor cunoaște vreodată personal. Până și înalții funcționari ai partidului nu-l vedeau decât la ședințe. În calitate de medic al lui personal, aveam să fiu în mod constant alături de el, învățându-l engleza, discutând filosofie și inițiindu-mă în activitățile cercului său intim. Pentru mine, toată lumea se schimbase.

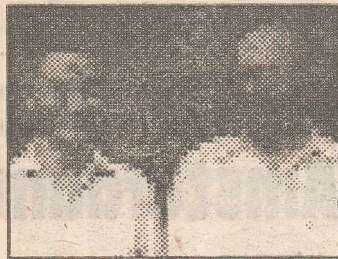
O viață simplă de împărat

Despre Mao s-a spus întotdeauna că a dus o viață simplă, de ascet, exemplu în ceea ce privește modestia existenței. Când, după moartea sa, reședința lui a fost deschisă pentru vizitatori, au fost prezentate publicului hainele lui uzate, papucii roși și halatele ponosite, ca o dovadă a faptului că Mao sacrificase orice lux pentru a rămâne apropiat de condiția maselor.

Cu toate acestea, ducea o viață de împărat. Complexul lui era situat în inima Zhongnanhaiului, în centrul vechii incinte imperiale, exact între Lacurile de Sud și de Mijloc, orientat cu fața spre sud, în stil imperial. Cred că era locul cel mai bine păzit din lume. Străinii care veneau să-l viziteze pe Mao remarcau absența gărzilor înarmate

pul cu pacienții. Am puțin timp ca să citesc filosofie. Dar am citit două eseuri ale președintelui. Despre practică

și Despre contradicție. Îmi plăcuseră sincer cele două eseuri. Mao scria bine - simplu și la obiect. Despre practică mă învățase că adevăratele cunoștințe se dobândesc mai curând

Dr. Li Zhisui și Mao Zedong împreună 20 de ani

- în realitate, acestea erau la tot pasul în Zhongnanhai, plasate discret și răspândindu-se în cercuri concentrice, avându-l în centru pe Mao. Gărzile lui Mao, care îl și serveau (neiwei), aveau doar pistoale, dar securitatea asigurată de cercurile concentrice de paznici, începând de la zidurile complexului, era atât de strictă, încât Mao se afla ca într-un cocon perfect închis.

Totul pentru conducători

Traseele pe care le parcurgea Mao erau secrete chiar și pentru cei mai înalți demnitari ai partidului. Când făcea vizite în afara Zhongnanhaiului, mașina lui era parcată în altă parte, de teamă ca nu cumva numărul ei de înmatriculare să fie văzut și reținut. Chiar și așa numărul mașinii era schimbat foarte des. O mare parte din sistemul de măsuri de securitate fusese copiată după modelul sovietic, la puțin timp după preluarea puterii de către comuniști, dar păstra și multe prevederi din măsurile de pază minuțioase luate pentru protejarea împăraților chinezi, în timpul epocii imperiale.

Sistemul de procurare a hranei pentru Mao era complex, copiat tot după sovietici, dar păstrând și multe din sistemul imperial - și intra în subordinea Biroului Central al Gărzilor de sub conducerea lui Wang Dongxing.

Alimentele erau livrate la stația de aprovizionare de la Beihai, unde erau trecute prin două laboratoare - unul care analiza alimentele din punctul de vedere al prospețimii și valorii nutritive, celălalt pentru testele antiotrăvă. După ce treceau testele, alimentele erau trimise la un serviciu special de degustare, unde degustătorii triau alimentele înainte de a le trimite lui Mao. Același sistem costisitor funcționa și pentru ceilalți conducători de frunte și era copiat în mare măsură și de cei din provincie. Acest sistem costa foarte mult.

Ultima ora:

Porcul n-are cautare a Guvern !